

**Informácia o účasti Slovenskej republiky na programe Erasmus+
v roku 2023**

jún 2024

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Základné informácie o programe Erasmus+	3
3.	Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni	4
4.	Rozpočet programu Erasmus+ v SR v roku 2021	5
5.	Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2021	6
5.1.	Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2021	6
5.2.	Hodnotiaci a výberový proces	7
5.3.	Realizácia jednotlivých kľúčových akcií.....	9
5.3.1.	Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita.....	9
5.3.1.1.	Školské vzdelávanie	11
5.3.1.2.	Odborné vzdelávanie a príprava.....	12
5.3.1.3.	Vysokoškolské vzdelávanie	13
5.3.1.4.	Vzdelávanie dospelých.....	18
5.3.1.5.	Mládež	19
5.3.2.	Kľúčová akcia 2 (KA2) – Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami ...	20
5.3.2.1.	Vzdelávanie a odborná príprava.....	22
5.3.2.2.	Mládež	23
5.3.3.	Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora rozvoja politik a spolupráce	23
5.3.3.1.	Vzdelávanie a odborná príprava.....	24
5.3.3.2.	Mládež	24
6.	Oblasť športu	27
7.	Európska značka pre jazyky	28
8.	Siete zaradené pod program Erasmus+	29
8.1.	Informačná sieť Eurydice	29
8.2.	Sieť centier Euroguidance	31
8.3.	Sieť národných koordinančných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca a sieť Europass	33
8.4.	Sieť eTwinning	34
8.5.	Sieť EPALE	37
8.6.	Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých	37
8.7.	Informačná sieť Eurodesk	38
9.	Záver	40
	Zoznam použitých skratiek	41

1. Úvod

Erasmus+¹ je programom Európskej únie (ďalej aj „EÚ“) v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu, ktorý sa implementuje v rokoch 2021 – 2027. Rok 2023 bol tretím rokom jeho realizácie.

Erasmus+ je aj v tomto programovom období najvýznamnejším programom EÚ zameraným na podporu vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe. Jeho odhadovaný rozpočet je 26,2 miliardy eur. Ide o takmer dvojnásobné financovanie v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím realizovaným v rokoch 2014 – 2020.

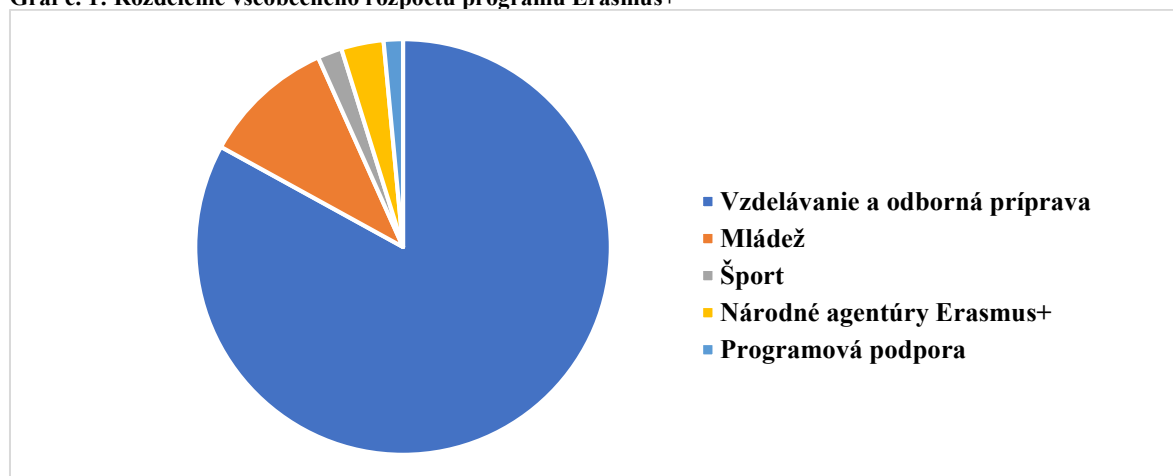
2. Základné informácie o programe Erasmus+

Zoznam krajín zapojených do programu Erasmus+ sa v roku 2023 zásadne nezmenil; naďalej sa členia na a) *krajiny pridružené k programu* (členské štáty EÚ; prístupujúce, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ; krajiny Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru) a b) *tretie krajiny nepridružené k programu* (môžu sa zúčastniť na niektorých akciách programu pod podmienkou, že sa dodržia osobitné kritériá alebo podmienky).

Všeobecný rozpočet programu Erasmus+

Všeobecný európsky rozpočet programu Erasmus+ bol stanovený na roky 2021 – 2027 vo výške 24,574 mld. eur. Rozpočet programu bol zároveň navýšený o dodatočne pridelené rozpočtové prostriedky vo výške 1,7 mld. eur. Rozdelenie celkového rozpočtu programu Erasmus+ predstavuje graf č. 1:

Graf č. 1: Rozdelenie všeobecného rozpočtu programu Erasmus+

Horizontálne priority programu

Program počas rokov 2021 – 2027 presadzuje 4 horizontálne priority: inklúziu a rôznorodosť, zelenú transformáciu, digitálnu transformáciu a aktívnu participáciu ľudí na demokratickom živote. Zároveň má program Erasmus+ podporovať implementáciu rôznych politík EÚ, najmä zavádzanie Európskeho vzdelávacieho priestoru, Akčný plán digitálneho vzdelávania, Európsky pilier sociálnych práv a Európsky program v oblasti zručností.

¹ Program Erasmus+ bol schválený Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. 5. 2021, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0817&from=SK>

Štruktúra programu Erasmus+

Akcie programu Erasmus+ sú rozdelené na decentralizované a centralizované. Decentralizované akcie sú riadené národnými agentúrami Erasmus+ v každej účastníckej krajine programu. Centralizované akcie sú riadené priamo Európskou výkonnou agentúrou pre vzdelávanie a kultúru so sídlom v Bruseli (ďalej len „EACEA“). Pre záujemcov o spoluprácu s partnerskými krajinami existujú v každej národnej agentúre kontaktné body a v partnerských krajinách sú vytvorené národné kancelárie Erasmus+.

Program Erasmus+ podporuje nasledovné *klúčové akcie (ďalej aj „KA“)*:

1. *KA1: Mobilita jednotlivcov (mobilitné projekty)* – približne 70 % rozpočtu určeného na decentralizované akcie: mobilita vysokoškolských študentov a zamestnancov, mobilita učiacich sa a zamestnancov v odbornom vzdelávaní a príprave (ďalej len „OVP“), mobilita žiakov a zamestnancov škôl, mobilita účastníkov vzdelávania dospelých a zamestnancov; mobilita mladých ľudí a pracovníkov s mládežou, aktivity s účasťou mládeže, akcia DiscoverEU; virtuálne výmeny v oblasti vysokoškolského vzdelávania a mládeže; mobilita pracovníkov v športe;
2. *KA2: Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami (projekty partnerstiev)* – približne 30 % rozpočtu na decentralizované akcie: partnerstvá pre spoluprácu vrátane malých partnerstiev; partnerstvá pre excelentnosť (Európske univerzity, centrá excelentnosti OVP, učiteľské akadémie, akcie Erasmus Mundus); partnerstvá pre inovácie; online platformy a nástroje virtuálnej spolupráce; projekty budovania kapacít a neziskové športové podujatia.
3. *KA3: Podpora rozvoja politik a spolupráce* – príprava a vykonávanie politického programu EÚ; podpora kvality, transparentnosti a uznávania kompetencií, zručností a kvalifikácií; podpora politického dialógu a spolupráce; opatrenia prispievajúce k inkluzívnemu vykonávaniu programu. Do tejto KA sú zaradené akcie Európska mládež spolu, Jean Monnet a tzv. školiace a kooperačné aktivity (TCA).

Realizáciu programu Erasmus+ v roku 2023 ovplyvnili doznievajúce dôsledky pandémie Covid-19, no predovšetkým vojnový konflikt na Ukrajine. Negatívne dôsledky pandémie sa prejavovali najmä v podobe pretrvávajúcej administratívnej záťaže na spracovanie predĺžovaných projektov a nárazového prijímania vysokého počtu záverečných správ. Ukončenie realizácie projektov financovaných z predchádzajúceho programového obdobia zároveň viedlo k vysokému nárastu žiadostí v takmer všetkých sektoroch. V prípade vojny na Ukrajine prijala EK viacero opatrení na minimalizáciu negatívnych dopadov na program Erasmus+, ale aj na využitie programu na podporu Ukrajiny a odídencov. SAAIC pripravila web stránku „Infopoint Ukrajina“², kde poskytla dôležité informácie pre žiadateľov/prijímateľov grantov.

3. Zabezpečenie programu Erasmus+ na národnej úrovni

Národným orgánom pre program Erasmus+ je MŠVVaM SR. SR sa ako členský štát EÚ na európskej úrovni podieľa na riadení programu v spolupráci s EK prostredníctvom nominovaných zástupcov do Výboru Erasmus+. Sekcia medzinárodných vzťahov, ako koordinujúci organizačný útvar MŠVVaM SR, zodpovedá za celkovú realizáciu programu, schvaľuje pracovný program oboch NA na nasledujúci kalendárny rok a priebežne kontroluje aktivity NA. MŠVVaM SR každoročne zabezpečuje a poskytuje finančné prostriedky na dofinancovanie aktivít programu zo zdrojov štátneho rozpočtu (mobility vysokoškolských

² <https://www.erasmusplus.sk/infopoint-ukrajina/>

študentov Erasmus). Vzhľadom na výrazné navýšenie prostriedkov na podporu študentských mobilit sa však SAAIC rozhodla nepožiadat' MŠVVaM SR o poskytnutie prostriedkov zo štátneho rozpočtu na dofinancovanie študentských mobilit na rok 2023. Zamestnanci MŠVVaM SR sú členmi Výboru Erasmus+ pri EK, internej pracovnej skupiny Erasmus+ a majú status pozorovateľov pri výberových komisiách programu, zriadených pri NA, ktoré sa zaoberajú výberovým procesom.

Za realizáciu programu Erasmus+ sú v SR zodpovedné dve národné agentúry programu Erasmus+, a to SAAIC – Národná agentúra Erasmus+ pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy (www.saaic.sk) a NIVAM – Národná agentúra pre oblasť mládeže a športu (www.nivam.sk). NA zabezpečovali na základe požiadaviek EK realizáciu programu od vyhlásenia výzvy na podanie prihlášok, informačnú kampaň a konzultácie, registráciu, hodnotenie a výber projektov, kontrahovanie, monitorovanie a audit projektov až po konečné zúčtovanie pridelených finančných prostriedkov EK. Pritom sa riadili aktuálnou príručkou pre národné agentúry implementujúce program Erasmus+, ktorú vypracovala EK.

Do realizácie programu Erasmus+ ďalej vstupovali:

- Interná pracovná skupina Erasmus+, v ktorej sú zastúpené relevantné organizačné útvary ministerstva,
- externí hodnotitelia, ktorí hodnotili podané prihlášky a projekty, prípadne podľa požiadaviek aj záverečné správy a výsledky projektov,
- výberové komisie (zložené z nominovaných zástupcov kľúčových inštitúcií), ktoré na základe hodnotení externých hodnotiteľov kontrolovali hodnotiaci proces a schvaľovali predložené zoznamy prihlášok,
- interní a externí audítori, ktorí každoročne kontrolujú realizáciu pracovných programov NA a využívanie finančných prostriedkov EK v NA a u vybraných príjemcov grantov.

Ďalšie informácie o programe Erasmus+ sú zverejnené na:

- webovom sídle programu Erasmus+ v SR www.erasmusplus.sk
- webovom sídle EK <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sk>.

4. Rozpočet programu Erasmus+ v SR v roku 2023

Z celkového rozpočtu programu Erasmus+ bolo pre SR na rok 2023 vyčlenených 54 089 979 eur, z toho 46 938 745 eur pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy a 7 151 234 eur pre oblasť mládeže. Finančné prostriedky, ktoré EK vyčlenila pre SR na oblasť vzdelávania a odbornej prípravy, pochádzali v roku 2023 z dvoch kapitol, a to z kapitoly 2 (spolupráca s krajinami pridruženými k programu) a kapitoly 6 (medzinárodná mobilita zahŕňajúca tretie krajiny nepridružené k programu). Informáciu o rozdelení rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2023 uvádza tabuľka č. 1.

Počas výberového procesu v rámci výzvy 2023 požiadala SAAIC Európsku komisiu o presun finančných prostriedkov nad rámec rozpočtovej flexibility, ktorú umožňuje zmluva medzi národnou agentúrou a EK, s cieľom podporiť projektové žiadosti v kľúčových akciách s vyšším záujmom žiadateľov. V sektore školského vzdelávania v KA1 bol presunutý rozpočet zo vzdelávania dospelých v KA1, z vysokoškolského vzdelávania bol realizovaný presun z KA1 do KA1 v sektore OVP, v sektoroch školského vzdelávania a vzdelávania dospelých bolo podporených viac projektov v KA2.

Tabuľka č. 1: Rozdelenie rozpočtu programu Erasmus+ pre SR na rok 2023

Sektor	KA1: Vzdelávacia mobilita	KA2: Partnerstvá	KA3: TCA+ DiscoverEU	Spolu v EUR
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy				
- školské vzdelávanie	6 910 136	2 320 000	-	9 230 136
- OVP	9 536 928	1 970 000	-	11 506 928
- vysokoškolské vzdelávanie	17 699 759	2 100 000	-	19 799 759
- vzdelávanie dospelých	627 438	1 660 000	-	2 287 438
- všetky sektory	-	-	168 390	168 390
Spolu kapitola 2 v EUR	34 774 261	8 050 000	168 390	42 992 651
- vysokoškolské vzdelávanie – IPA III	827 002			827 002
- vysokoškolské vzdelávanie – NDICI	3 119 092			3 119 092
Spolu kapitola 6 v EUR	3 946 094	-	-	3 946 094
Spolu	38 720 355	8 050 000	168 390	46 938 745
Oblasť mládeže				
- mládež	4 179 789	2 447 065	524 380	7 151 234
SPOLU V EUR	42 900 144	10 497 065	692 770	54 089 979

5. Realizácia decentralizovaných aktivít programu Erasmus+ v roku 2023

5.1. Organizácia výzvy na podanie návrhov projektov na rok 2023

Výzva na podanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2023 bola zo strany EK vyhlásená v Úradnom vestníku EÚ 23. 11. 2022. V rámci výzvy 2023 boli pre aktivity KA1 stanovené termíny nasledovne: 1. kolo – 23. 2. 2023 (vzdelávanie, odbornú prípravu a mládež), 2. kolo – 4. 10. 2023 (mládež). Pre akreditácie na Erasmus v oblasti OVP, školského vzdelávania a vzdelávania dospelých bol termín stanovený na 19. 10. 2023. Pre aktivity v rámci KA2 boli stanovené termíny: 1. kolo – 22. 3. 2023, 2. kolo – 4. 10. 2023. NA zverejnili všetky dokumenty potrebné na aktívne zapojenie sa do výzvy na webovom sídle programu Erasmus+ v SR. Informačná a komunikačná stratégia bola zabezpečovaná v úzkej spolupráci oboch NA Erasmus+ v SR. Podmienky spolupráce sú zakotvené v zmluve o spolupráci medzi oboma NA a v komunikačnom pláne na aktuálny rok. Spoločná informačná a komunikačná stratégia oboch NA sa zameriavala na pravidelnú aktualizáciu webového sídla programu Erasmus+, tvorbu informačných materiálov a letákov, organizovanie informačných a školiacich podujatí pre užívateľov programu, vzájomnú účasť NA na výberovom procese, spoločnú účasť na podujatiach a pod.

Prierezové informačno-komunikačné a vzdelávacie aktivity

- priebežná aktualizácia [webovej stránky](#) programu: na jej príprave a tvorbe obsahu sa podieľajú obe NA;
- propagácia výzvy 2023 v rôznych printových médiách – Pravda, SME, Refresher, v rozhlase – Rádio Slovensko a Expres, na sociálnych sieťach – facebookový profil [Erasmusplus SK](#), [Instagram](#) a [LinkedIn](#), prostredníctvom [newslettra](#) NA a tiež na platformách EPALe a eTwinning;
- online diskusie venujúce sa programu Erasmus+ počas pandémie v štúdiu MY Žilina (27. 6. 2023, 12. 9. 2023);

- séria rozhlasových rozhovorov „Európske programy pre mladých ľudí“, vystúpenie v televíznej relácii Ekonomika: 24;
- inzeráty a blogy on-line;
- [podcasty](#) zamerané na rôzne témy, ako napríklad horizontálne priority, trendy vo vzdelávaní a pod.;
- záznamy podujatí dostupné na kanáloch SAAIC na [Youtube](#). Na tomto kanáli sú zároveň sprístupnené záznamy z informačných aj inštruktážnych webinárov;
- tlačové správy: v priebehu prvej vlny informačnej kampane NA publikovala [tlačové správy](#), a to na stránke programu, ako aj na iných stránkach ([MŠVVaM SR](#), komunitnom školskom portáli <https://www.skolskyportal.sk/>).

5.2. Hodnotiaci a výberový proces

Hodnotenie prihlášok sa uskutočnilo v súlade s príslušnými dokumentmi EK, t. j. výzvou na podávanie návrhov projektov v programe Erasmus+ na rok 2023, Štandardmi kvality programu Erasmus+, Sprievodcom programu Erasmus+ 2023, Príručkou pre NA, Príručkou pre hodnotiteľov žiadostí a Príručkou o používaní nástroja Assessment Module.

Oprávnenosť podaných prihlášok kontrolovali zamestnanci NA podľa kritérií stanovených EK. V rámci vyhodnotenia kritérií vylúčenia musia žiadatelia predložiť podpísané čestné vyhlásenie v zmysle článku 137 nariadenia o rozpočtových pravidlách EÚ potvrdzujúce, že sa nenachádzajú v žiadnej zo situácií uvedených v článku 136 ods. 1 a článku 141 tohto nariadenia. Žiadatelia v KA1 potvrdzujú prevádzkovú kapacitu podpisom čestného vyhlásenia, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou žiadosti o grant. Zamestnanci NA následne overujú dostatočnú prevádzkovú kapacitu v súlade s pravidlami stanovenými v Sprievodcovi programom 2023. V prípade vysokého rizika vyplývajúceho z nedostatočnej prevádzkovej kapacity je možné takýchto žiadateľov vylúčiť z financovania.

Kontroly finančnej kapacity podliehajú všetky organizácie, ktoré nespĺňajú definíciu verejnej inštitúcie v znení Sprievodcu programom 2023 a ich grant presahuje sumu 60 000 eur. Výsledok kontroly finančnej kapacity (KA1) musí byť spracovaný do podpisu zmluvy o grante a má vplyv na výšku preddavku grantu.

Zamestnanci NA skontrolovali bezprostredne po termíne podávania žiadostí možnosť viacnásobného podania. V prípade, že inštitúcia do stanoveného termínu podala viac identických žiadostí, do výberového procesu postúpila len žiadosť s časom podania najbližším k termínu podávania žiadostí. V SAAIC kvalitatívne hodnotenie prihlášok vykonali externí hodnotitelia, ktorí splnili podmienky výzvy pre externých hodnotiteľov a boli zaradení do databázy externých hodnotiteľov. Žiadosti boli hodnotené 2 externými hodnotiteľmi v elektronickom nástroji EK Assessment Module na základe hodnotiaceho formuláru stanoveného EK. V NIVAM boli prihlášky tiež hodnotené 2 hodnotiteľmi, pričom prihlášky v rámci KA1 boli hodnotené buď 2 externými hodnotiteľmi, alebo 1 interným a 1 externým hodnotiteľom. Projekty KA2 boli hodnotené 1 interným a 1 externým hodnotiteľom. Podľa pravidiel EK môžu byť financované len tie žiadosti, ktoré dosiahli v každom kritériu hodnotenia minimálne 50 % bodov a súčasne súhrnne za všetky kritériá minimálne 60 bodov. V rámci výzvy 2023 pristúpila SAAIC k využívaniu tzv. lead expertov. Ide o pilotný projekt, v ktorom je úlohou lead experta monitorovať kvalitu konsolidovaného hodnotenia a vypracovať zrozumiteľný výstup, ktorý sa použije ako spätná väzba pre prijímateľov. Dôvodom na zavedenie inštitútu tzv. lead experta je snaha o čo najväčšiu objektivitu a zvýšenie kvality výstupov.

V súlade s požiadavkou EK sa všetci hodnotitelia zúčastnili školení, ktoré boli zamerané na poskytnutie základných informácií o programe Erasmus+, kľúčových akciách, na prácu s nástrojom Assessment Module a najmä na vysvetlenie kvalitatívnych kritérií a zosúladenie zásad kvalitatívneho hodnotenia. SAAIC pripravila samostatnú webovú stránku pre hodnotiteľov, kde boli zverejnené všetky dokumenty, prezentácie a videotutoriály potrebné na hodnotenie. Výnimku z kvalitatívneho hodnotenia predstavujú:

- žiadosti podané v rámci vysokoškolskú mobilitu do krajín programu. Žiadosť o financie môžu podať len vysoké školy, ktoré sú držiteľmi Charty Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie (ECHE), ktorú udeľuje EK. NA má za úlohu overiť úplnosť žiadosti a navrhnúť prerozdelenie financií na všetky zapojené vysoké školy;
- žiadosti podané držiteľmi akreditácie na Erasmus+ v sektoroch školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. NA má za úlohu overiť oprávnenosť žiadosti a navrhnúť prerozdelenie financií.

SAAIC databázu externých hodnotiteľov priebežne dopĺňa na základe výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov zverejnenej na stránke programu. Záujemcovia, ktorí zaslali vyplnený dotazník, museli preukázať predchádzajúce skúsenosti pri realizácii či hodnotení nadnárodných projektov a primeranú odbornosť (potvrdenú publikačnou činnosťou, praxou a pod.). Vybratí hodnotitelia boli zaradení do databázy expertov, v ktorej bolo v roku 2023 vyše 300 potenciálnych hodnotiteľov. Z databázy boli hodnotitelia vyberaní na základe predchádzajúcich skúseností a odborného zamerania ich súčasného pracovného zaradenia. Žiadosti hodnotilo spolu 125 externých hodnotiteľov (viacerí z nich hodnotili projekty v rôznych sektoroch a akciách, preto celkový počet nie je súčtom hodnotiteľov v KA1 a KA2), z ktorých bolo 25 (20 %) nových hodnotiteľov. Hodnotitelia hodnotili v priemere 9 prihlášok. Vyšší počet hodnotených prihlášok umožňuje hodnotiteľom porovnávať ich celkovú kvalitu i úroveň/komplexnosť spracovania, robiť si medzi nimi poradie, čo sa pozitívne odráža na výsledkoch procesu hodnotenia. Lead experti priebežne monitorovali konsolidované hodnotenie, zamestnanci NA kontrolovali celkový priebeh hodnotenia a v prípade, že sa externí hodnotitelia nezhodli na konsolidovanom hodnotení (rozdiel hodnotení bol rovný alebo vyšší ako 30 bodov), bol zapojený tretí expert. Do konečného hodnotenia bolo zarátané to individuálne hodnotenie, ktoré bolo bodovo bližšie tretiemu hodnotiteľovi. Pokiaľ ide o rozpočet projektov, externí hodnotitelia sa vyjadrovali (v KA1) k oprávnenosti a primeranosti plánovaných aktivít, trvaniu mobility a počtu účastníkov a navrhovali NA krátenie rozpočtu o neoprávnené aktivity, dni a osoby. V prípade KA2 sa hodnotitelia vyjadrovali ku komplexnosti a celkovej efektívnosti navrhovaného rozpočtu. V prípade identifikovania závažných nedostatkov boli takéto projekty navrhnuté na vylúčenie z financovania. Zamestnanci NA spracovali komentáre hodnotiteľov ku kráteniu rozpočtu a kontrolovali aj oprávnenosť jednotlivých rozpočtových kategórií a nákladov. Výsledkom tohto procesu bol navrhovaný rozpočet uvedený pri prihláškach navrhovaných na schválenie a na rezervný zoznam, ktorý NA predložila výberovým komisiám. Po hodnotiacom procese zasadala troj- až sedemčlenná výberová komisia (v závislosti od typu vzdelávania), ktorú tvorili zástupcovia MŠVVaM SR a jeho priamo riadených organizácií, RVŠ, ŠRVŠ SR, SRK, sociálnych partnerov a odborníkov na jednotlivé typy vzdelávania. Primárnou úlohou výberovej komisie bolo overiť procedúru výberového procesu, nie vyberať projekty. V roku 2023 zasadali výberové komisie deväťkrát, a to aj per rollam, ale najmä prezenčne.

Podobne aj NIVAM využíval tím externých hodnotiteľov, ktorý bol tiež vytvorený na základe výzvy na prihlasovanie sa externých hodnotiteľov. Hlavnými kvalitatívnymi kritériami výberu externých hodnotiteľov boli predovšetkým znalosť projektového manažmentu, projektového

myslenia a projektového cyklu, skúsenosti s posudzovaním žiadostí v iných grantových schémach a programoch, skúsenosti v oblasti práce s mládežou a s neformálnym vzdelávaním, či znalosť základných dokumentov z oblasti mládežníckej politiky. V roku 2023 tím externých hodnotiteľov pozostával zo 40 expertov. Po hodnotiacom procese zasadala výberová komisia, ktorú tvoria zástupcovia nezávislých organizácií a inštitúcií – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, ZMOS, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, VÚDPaP, Ministerstvo kultúry SR. Na základe písomných hodnotení výberová komisia odporúčala podporiť/nepodporiť predložený projekt. V roku 2023 zasadala výberová komisia trikrát.

Na základe požiadavky EK boli zoznamy projektov schválených v rámci výzvy 2023 spolu s opisom procesu hodnotenia a výberu projektov zverejnené na webovej stránke <https://www.erasmusplus.sk/vyzva-2023/>. Každý žiadateľ zároveň do dvoch týždňov po ukončení výberovej procedúry dostáva písomnú informáciu o výsledku výberovej procedúry, ako aj informácie o ďalších krokoch a dokumenty týkajúce sa riadenia projektu.

5.3. Realizácia jednotlivých kľúčových akcií

5.3.1. Kľúčová akcia 1 (KA1) – Vzdelávacia mobilita

Vzdelávacia mobilita jednotlivcov je finančne najväčšou z decentralizovaných aktivít koordinovaných zo strany NA. KA1 je určená pre študentov vysokých škôl, žiakov v počiatočnom OVP a školskom vzdelávaní, dospelých učiacich sa zo znevýhodnených skupín, pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti vysokoškolského vzdelávania, školského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých. Pre učiacich sa vo všetkých sektoroch vzdelávania je cieľom predovšetkým ich osobný rozvoj, zlepšenie jazykových zručností, vzdelávacích výsledkov a zvýšenie zamestnateľnosti. Pre zamestnancov vzdelávacích inštitúcií poskytujúcich všetky stupne vzdelávania vrátane neformálneho vzdelávania dospelých je zase cieľom zlepšenie odborných kompetencií, pripravenosti na zmeny z hľadiska modernizácie a internacionalizácie vzdelávacej inštitúcie a zvýšenie kvality vo výučbe a učení. Všetky podporované aktivity musia mať pozitívny a dlhodobý vplyv nielen na účastníkov, ale aj na zapojené organizácie. KA1 zároveň podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí, pracovníkov s mládežou a na participáciu mládeže. V prípade mladých ľudí podporuje tento typ projektov väčší zmysel pre iniciatívu a podnikanie, širšie interkultúrne povedomie, aktívnejšie zapojenie sa do spoločnosti, lepšiu informovanosť o hodnotách EÚ. Pracovníkom s mládežou dáva možnosť profesionálneho rozvoja, tvorby partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, pracovných stáží a pod. Cieľom aktivít zameraných na participáciu mládeže má byť podpora aktívneho prístupu mladých ľudí k verejnému životu a podpora aktívneho občianstva v demokratickej spoločnosti. Do projektov KA1 sa musia zapojiť minimálne 2 organizácie z 2 rôznych krajín programu Erasmus+.

Oprávnenými aktivitami v KA1 v roku 2023 boli:

➤ V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

- **Mobilita zamestnancov:**
Cieľové skupiny: učitelia, školitelia, ostatní nepedagogickí zamestnanci, riadiaci pracovníci a ostatní zamestnanci pracujúci v príslušnom sektore
Aktivity: pozorovanie pri práci (2 až 60 dní); výučbové pobyty (2 až 365 dní); kurzy a odborná príprava (2 až 30 dní);
- **Mobilita učiacich sa:**
Cieľové skupiny: žiaci, študenti, učitelia sa dospelí s nedostatkom príležitostí, najmä vzdelávajúci sa dospelí s nízkou úrovňou zručností

Aktivity: skupinová mobilita (2 až 30 dní) v sektoroch školského vzdelávania a vzdelávania dospelých; krátkodobá vzdelávacia mobilita (vzdelávanie dospelých a školské vzdelávanie: 2 až 29 dní; OVP: 10 až 89 dní); dlhodobá vzdelávacia mobilita (školské vzdelávanie a vzdelávanie dospelých: 30 až 365 dní; OVP: 90 až 365 dní); účasť žiakov v OVP na súťažiach v zručnostiach v zahraničí (1 až 10 dní);

- *Ďalšie podporované aktivity:* hostovanie prizvaných expertov (2 až 60 dní); prijímanie učiteľov a pedagógov v profesijnom rozvoji na stáž (10 až 365 dní); prípravné návštevy (podporná aktivita).

➤ V oblasti mládeže

- mládežnícke výmeny – stretnutia skupín mladých ľudí z rôznych krajín;
- aktivity v oblasti participácie mládeže – aktivita je mimo formálneho vzdelávania, posilňuje, rozvíja a uľahčuje účasť mladých ľudí na demokratickom živote v Európe na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni.
- mobilita pracovníkov s mládežou – podpora profesionálneho rozvoja pracovníkov s mládežou prostredníctvom činností, ako sú semináre, školenia, kurzy odbornej prípravy, kontaktné semináre, študijné návštevy/stáže v organizácii, ktorá pôsobí v oblasti mládeže.

Tabuľka č. 2: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2023 v KA1

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Školské vzdelávanie	288	211	73,3
• žiadosti o akreditáciu	85	32	37,7
• akreditované projekty	85	85	100,0
• krátkodobé projekty	118	94	79,7
OVP	272	169	62,1
• žiadosti o akreditáciu	51	22	43,1
• akreditované projekty	119	119	100,0
• krátkodobé projekty	102	28	27,5
Vysokoškolské vzdelávanie – mobilita s krajinami pridruženými k programu	32	32	100,0
Vysokoškolské vzdelávanie – mobilita s tretími krajinami nepridruženými k programu	19	18	94,7
Vzdelávanie dospelých	32	20	62,5
• žiadosti o akreditáciu	13	6	46,2
• akreditované projekty	7	7	100,0
• krátkodobé projekty	12	7	58,3
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy SPOLU	643	450	70,0
Oblasť mládeže SPOLU	177	73	41,2
• akreditácie v oblasti mládeže	7	7	100,0
• mládežnícke výmeny	81	28	34,6
• mobilita pracovníkov s mládežou	50	21	42,0
• aktivity v oblasti participácie mládeže	37	16	43,2
• DiscoverEU – Inclusion Action	2	1	50,0
SPOLU	820	523	63,8

V prihláškach podaných akreditovanými žiadateľmi sa neuvádzajú cieľové krajiny; tie sa uvádzajú iba v žiadostiach o krátkodobé projekty. V krátkodobých projektoch najviac účastníkov plánuje zrealizovať mobility v Českej republike a Španielsku. Ďalšími najčastejšie plánovanými krajinami sú Taliansko, Írsko, Nemecko a Poľsko. Česká republika zostáva najčastejšou cieľovou krajinou pre účastníkov zo sektorov OVP a vzdelávania dospelých, Taliansko pre účastníkov zo školského vzdelávania. V oblasti mládeže mali slovenskí žiadatelia najväčší záujem o spoluprácu s Českou republikou, Španielskom, Rumunskom a Talianskom. Pri spolupráci s partnerskými krajinami išlo najčastejšie o Arménsko, Ukrajinu a Gruzínsko.

5.3.1.1. Školské vzdelávanie

Cieľom projektov KA1 v sektore školského vzdelávania je budovať inštitucionálne kapacity a rozvíjať internacionalizáciu inštitúcií oprávnených v tomto sektore³ formou mobilityných projektov pedagogických a odborných zamestnancov, ako aj žiakov zapojených škôl. Na rozdiel od predchádzajúceho programového obdobia (2014 – 2020), SOŠ môžu v novom programe podať žiadosť už len v sektore OVP.

Akreditácie na Erasmus

V rámci Výzvy 2023 bolo podaných 85 žiadostí o akreditáciu na Erasmus, z toho 4 žiadosti boli podané konzorciami. Najviac žiadostí bolo podaných základnými školami (25) a gymnáziami (23). Najčastejšími žiadateľmi boli inštitúcie z Prešovského (15) a Bratislavského (14) kraja. V tomto type žiadostí sa neuvádza rozpočet; držiteľia akreditácie môžu žiadať o financovanie svojich mobilityných aktivít (KA121) zjednodušeným spôsobom v rámci každoročnej výzvy na predkladanie návrhov.

Vzhľadom na vysoký záujem o akreditácie na Erasmus a limitovaný rozpočet stanovila NA limit na ich udelenie (30). Z dôvodu zhodného počtu bodov udelila NA 32 akreditácií v sektore školského vzdelávania.

Akreditované a krátkodobé projekty

Vo výzve 2023 bolo do NA podaných 203 žiadostí o grant: 118 žiadostí na krátkodobé projekty mobility žiakov a zamestnancov a 85 žiadostí od akreditovaných žiadateľov (z toho 3 konzorciá). Po kontrole formálnej oprávnenosti do kvalitatívneho hodnotenia postúpilo 199 žiadostí.

Najviac žiadostí podali základné školy (79), gymnáziá (51) a materské školy so základnou školou (35). Vo výzve 2023 o grant žiadali aj materské školy, spojené školy, občianske združenia, neziskové organizácie či jazyková škola. Najčastejšími témami krátkodobých projektov v školskom vzdelávaní boli „Nové výučbové a vzdelávacie metódy“ (42 projektov), „Digitálne zručnosti a kompetencie“ (41 projektov) a „Výučba a učenie sa cudzích jazykov“ (34 projektov). V akreditovaných projektoch sa témy nestanovujú.

Najviac žiadateľov má sídlo v Prešovskom kraji (39 žiadostí), v Žilinskom kraji (31 žiadostí) a v Košickom kraji (30). Najmenej žiadostí podali žiadatelia z Trnavského kraja (9). Zo 17 najmenej rozvinutých okresov bolo podaných 46 žiadostí. Najviac z okresov Vranov nad Topľou (7), Bardejov (5), Michalovce (4) a Svidník (4).

³ Oprávnené inštitúcie v sektore školského vzdelávania:

https://www.erasmusplus.sk/erasmus_2021_2027/doc/vyzva/2022/Typy_opravnenych_institucii_2022_web_SCH.pdf

V podaných žiadostiach akreditovaných a krátkodobých projektov sa celkovo plánovali mobility pre 1 858 zamestnancov a 3 987 žiakov. K týmto mobilitám sa viaže 835 mobilít sprevádzajúcich osôb a 416 prípravných návštev. Žiadatelia mali záujem o rôzne typy vzdelávacích aktivít. V oboch typoch žiadostí bol najväčší dopyt po skupinovej mobilite žiakov a v prípade mobility zamestnancov o kurzy a odbornú prípravu. Z pohľadu mobilitných aktivít sa v oboch typoch žiadostí plánuje:

- 3 481 žiakov na skupinovú mobilitu žiakov,
- 1 244 pedagogických a odborných zamestnancov na kurzy a odbornú prípravu,
- 531 pedagogických a odborných zamestnancov na pozorovanie pri práci,
- 394 žiakov na krátkodobú vzdelávaciu mobilitu žiakov,
- 112 žiakov na dlhodobú vzdelávaciu mobilitu žiakov,
- 50 pedagogických a odborných zamestnancov na výučbové pobyty,
- 33 prizvaných expertov na hostovanie v slovenských školách.

V rámci výzvy 2023 bol v sektore školského vzdelávania v KA1 k dispozícii rozpočet vo výške 6 454 558 eur. V pracovnom pláne na rok 2023 NA plánovala rozdelenie finančných prostriedkov medzi akreditované projekty a krátkodobé projekty v pomere 60 % : 40 %, t. j.:

- akreditované projekty: 3 872 735 eur a
- krátkodobé projekty: 2 581 823 eur.

Výsledkom výberového procesu bolo alokovanie 4 272 422 eur na akreditované projekty a 2 559 629 eur pre krátkodobé projekty. Rozdiel medzi pôvodne vyčlenenými finančnými prostriedkami a skutočne pridelenými prostriedkami bol pokrytý transferom z rozpočtu vyčleneného pre projekty KA1 v sektore vzdelávania dospelých.

5.3.1.2. Odborné vzdelávanie a príprava

Projekty v oblasti OVP sú zamerané na poskytovanie vzdelávacích príležitostí jednotlivcom, na podporu internacionalizácie a inštitucionálny rozvoj poskytovateľov OVP a ďalších organizácií v tejto oblasti. Aktivity sa zameriavajú na podporu vykonávania odporúčania Rady týkajúceho sa odborného vzdelávania a prípravy a Osnabrückekej deklarácie, ako aj európskeho programu v oblasti zručností. Cieľovými skupinami sú učitelia sa v počiatočnom aj ďalšom OVP, čerství absolventi, v prípade potreby sprevádzajúce osoby, pedagogickí a odborní zamestnanci poskytovateľa OVP (učitelia, majstri odbornej výchovy, osoby zodpovedné za medzinárodnú mobilitu a pod.), pracovníci zapojení do strategického rozvoja organizácie (napr. zriaďovatelia, inštruktori v podniku), osoby z podnikov, verejného sektora.

Akreditácie na Erasmus

V rámci Výzvy 2023 bolo podaných 51 žiadostí o akreditáciu na Erasmus, z toho 1 žiadosť bola podaná konzorciom. Najviac žiadostí bolo podaných strednými odbornými školami (40) a spojenými školami (6). Najčastejšími žiadateľmi boli inštitúcie zo Žilinského a Košického kraja (zhodne po 9 žiadostí), Prešovského a Nitrianskeho kraja (zhodne po 7 žiadostí). V tomto type žiadostí sa neuvádza rozpočet; držiteľia akreditácie môžu žiadať o financovanie svojich mobilitných aktivít (KA121) zjednodušeným spôsobom v rámci každoročnej výzvy na predkladanie návrhov.

Vzhľadom na vysoký záujem o akreditácie na Erasmus a limitovaný rozpočet stanovila NA limit na ich udelenie (20). Z dôvodu zhodného počtu bodov udelila NA 22 akreditácií v sektore odborného vzdelávania a prípravy.

Akreditované a krátkodobé projekty

Vo výzve 2023 bolo podaných 221 žiadostí o grant, z toho 102 žiadostí na krátkodobé projekty mobility žiakov a zamestnancov a 119 žiadostí od akreditovaných žiadateľov. Všetky žiadosti boli formálne oprávnené.

Väčšina žiadateľov o grant v oboch typoch žiadostí o grant boli SOŠ, resp. spojené školy, ktoré tvoria takmer 96,4 % všetkých žiadateľov. Najčastejšími témami krátkodobých projektov v OVP boli „Rozvoj kľúčových kompetencií“ (30 žiadostí), „Nové výučbové a vzdelávacie metódy“ (15 žiadostí), „Spolupráca vzdelávacích inštitúcií a praxe“ (26 žiadostí) a „Digitálne zručnosti a kompetencie“ (20 žiadostí). V akreditovaných projektoch sa nestanovujú témy.

Z hľadiska regionálneho pokrytia boli najčastejšie zastúpení žiadatelia z Prešovského kraja (37 žiadostí) a z Banskobystrického kraja (33 žiadostí). Najmenej žiadostí prišlo z Trenčianskeho kraja (13 žiadostí).

V podaných žiadostiach akreditovaných a krátkodobých projektov sa celkovo plánovali mobility pre 985 zamestnancov a 5 568 žiakov. K týmto mobilitám sa viaže 1 023 mobilít sprevádzajúcich osôb a 338 prípravných návštev. Z pohľadu mobilitných aktivít sa v oboch typoch žiadostí plánuje:

- 5 198 žiakov na krátkodobú vzdelávaciu mobilitu žiakov v OVP
- 496 zamestnancov OVP na pozorovanie pri práci
- 418 zamestnancov OVP na kurzy a odbornú prípravu
- 308 žiakov na účasť v OVP na súťažiach v zručnostiach
- 62 žiakov na dlhodobú vzdelávaciu mobilitu žiakov v OVP (ErasmusPro)
- 42 prizvaných expertov na hostovanie v slovenských inštitúciách
- 29 zamestnancov OVP na výučbové pobyty.

V rámci výzvy 2023 bol v sektore OVP v KA1 k dispozícii rozpočet vo výške 8 644 381 eur. V pracovnom pláne na rok 2023 NA plánovala rozdelenie finančných prostriedkov medzi akreditované projekty a krátkodobé projekty v pomere 80 % : 20 %, t. j.:

- akreditované projekty: 6 915 505 eur a
- krátkodobé projekty: 1 728 876 eur.

Celkovo možno konštatovať, že záujem o mobility v sektore OVP vysoko prevyšuje rozpočtové možnosti tohto sektoru. Výsledkom alokačného procesu bola finančná podpora pre všetkých 119 akreditovaných projektov v celkovej výške 7 727 980 eur a 1 708 948 eur pre 28 krátkodobých projektov. Rozdiel medzi vyčlenenými finančnými prostriedkami a návrhom bol pokrytý transferom z rozpočtu vyčleneného pre projekty KA1 v sektore vysokoškolského vzdelávania.

5.3.1.3. Vysokoškolské vzdelávanie

A. Mobilita s krajinami pridruženými k programu

KA1 v sektore vysokoškolského vzdelávania má za cieľ podporovať vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru, posilniť prepojenie medzi vzdelávaním a výskumom a posilniť zručnosti študentov všetkých odborov a na všetkých stupňoch štúdia (vrátane bakalárskeho, magisterského/inžinierskeho/doktorskeho a doktorandského štúdia) v oblasti kritického myslenia. Cieľom akcie je aj posilniť zamestnatelnosť, sociálnu inklúziu, občiansku angažovanosť, inováciu a environmentálnu udržateľnosť v Európe aj mimo nej, a to tým,

že sa zabezpečí, aby mal každý študent príležitosť v rámci svojho štúdia študovať alebo absolvovať odbornú prípravu v zahraničí a posilňovať prínos vysokoškolského a vyššieho odborného vzdelávania k inováciám. Ďalším cieľom je umožniť všetkým zamestnancom (vrátane zamestnancov podnikov) učiť alebo poskytovať odbornú prípravu v zahraničí v rámci ich profesijného rozvoja so zámerom napr. nadobudnúť nové inovačné pedagogické zručnosti, posilňovať spoluprácu medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a pod.

Oprávnenými žiadateľmi boli vysoké školy, ktorým bola zo strany EK udelená charta Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie (ďalej len „charta ECHE“), alebo konzorcium, v ktorom boli zastúpené minimálne 2 vysoké školy s chartou ECHE a ktorému NA udelila na základe žiadosti akreditáciu. Pridelenie charty ECHE oprávňuje vysokú školu zúčastňovať sa všetkých aktivít v rámci programu Erasmus+. V kontexte výzvy 2023 nemala chartu ECHE na Slovensku Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave.

Celkový počet udelených chárt ECHE bol 33 (32 vysokých škôl a 1 konzorcium). V rámci výzvy na rok 2023 podalo žiadosť o mobility študentov a zamestnancov vysokých škôl 31 vysokých škôl a jedno konzorcium vysokých škôl (WorkSpace Europe). Počet žiadostí sa oproti minulým výzvam výrazne nemení, väčšina vysokých škôl žiada o projekty v KA1 každoročne. Vo výzve 2023 žiadosť o grant nepodala Akadémia policajného zboru v Bratislave.

V žiadostiach si 31 vysokých škôl a jedno konzorcium žiadalo o 7 442 mobilit, z čoho bolo:

- 4 396 študentských mobilit: 2 449 mobilit za účelom štúdia (pokles o 9,9 %) a 1 947 mobilit za účelom stáže (nárast o 18,5 %) a
- 3 046 zamestnaneckých mobilit: 1 468 mobilit za účelom výučby (nárast o 13,6 %) a 1 578 mobilit za účelom školenia (nárast o 45,4 %).

Celkovo stúpol počet žiadaných mobilit o 703 (9 %).

20 vysokých škôl a konzorcium WorkSpace Europe žiadalo spolu o schválenie 58 zmiešaných intenzívnych programov (o 3 menej ako vo výzve 2022).

V rámci výzvy 2023 bol v sektore vysokoškolského vzdelávania v KA1 k dispozícii rozpočet vo výške 18 438 030 eur. Finálny grant pre vysokú školu sa skladá z finančného príspevku na mobility, finančného príspevku na organizáciu mobility a finančného príspevku na zmiešané intenzívne programy, pričom:

- Príspevok na organizáciu mobility predstavuje paušálnu sumu vypočítanú na základe počtu schválených mobilit (400 eur do 100 mobilit, 230 eur nad 100 mobilit).
- Grant udelený na zmiešané intenzívne programy je násobkom počtu účastníkov a jednotkového nákladu 400 eur (do maximálnej výšky 20 účastníkov na jeden zmiešaný intenzívny program).
- Príspevok na mobility rozdeľuje prijímateľ grantu jednotlivcom na pokrytie nákladov na oprávnené mobility. Z tejto sumy sa hradia aj aktuálne priority programu: zelené cestovanie a podpora inklúzie.
- Príspevok na podporu zeleného cestovania je určený v Sprievodcovi programom Erasmus+ a študenti, ktorí cestujú na mobilitu udržateľným spôsobom dopravy majú nárok na jednorazový príspevok vo výške 50 eur.
- Podpora na inklúziu slúži pre študentov, ktorí majú nedostatok príležitostí. Na identifikovanie takýchto študentov vydala národná agentúra minimálne požiadavky, pričom každý účastník, ktorý spadá do definície účastníka s nedostatkom príležitostí, má nárok na navýšenie základného grantu. Rozpočet na inklúziu nie je vopred určený.

V projektoch existuje možnosť využiť pridelený rozpočet aj na odchádzajúcu mobilitu do tretích krajín nepridružených k programu, avšak tento rozpočet, podobne ako rozpočet na inklúziu, nie je vopred pridelený. Žiadatelia môžu financovať tieto aktivity z celkového objemu prideleného grantu, maximálne do výšky 20 % posledného prideleného rozpočtu.

Na základe analýzy dát z prebiehajúcej výzvy 2021 v sektore vysokoškolského vzdelávania NA stanovila pre každý typ študentskej a zamestnaneckej mobility:

- priemernú dĺžku trvania a prevažujúcu skupinu cieľových krajín na účely odhadu rozpočtu na individuálnu podporu;
- prevažujúce vzdialenostné pásmo na účely odhadu rozpočtu na cestovné granty.

Z výpočtu žiadaného grantu vyplývalo, že krátenie počtov žiadaných mobilit nebolo potrebné okrem krátenia o 10 účastníkov zmiešaných intenzívnych programov v prípade jednej vysokej školy, ktorá si do žiadosti uviedla neoprávnený počet účastníkov na jeden zmiešaný intenzívny program.

Študentské mobility na účely štúdiá majú medziročne mierne klesajúcu tendenciu a naopak, mierne narastá záujem o mobility za účelom stáže. Počty zamestnaneckých mobilit taktiež narastajú. Napriek tomu je možné konštatovať, že kontinuálne rastúci trend celkových počtov plánovaných mobilit zostal aj v roku 2023 zachovaný.

NA navrhla na schválenie 7 442 mobilit, v súlade so schválenou metodikou a rovnako aj s plnením pracovného plánu na rok 2023, kde si NA stanovila cieľ podporiť 6 400 mobilit v KA1 v sektore vysokoškolského vzdelávania. Celkový rozdelený grant v prvom kole predstavuje sumu 17 243 999 eur. Zo zostávajúceho rozpočtu vo výške 1 194 031 eur bola v rámci pravidiel presunov medzi rozpočtami pre jednotlivé sektory vzdelávania suma 900 000 eur použitá na financovanie mobilitných projektov v sektore OVP. Zvyšná suma bude rozdelená medzi prijímateľov, ktorí budú žiadať o navýšenie grantu v rámci priebežných správ (napr. na inklúziu vo forme špeciálnych grantov).

Najviac študentov v schválených žiadostiach plánovali vyslať na štúdium do zahraničia: Univerzita Komenského v Bratislave (600), Ekonomická univerzita v Bratislave (320) a Slovenská technická univerzita v Bratislave (300). Tieto inštitúcie obsadili prvé priečky aj vo výzve 2022, len v inom poradí. V schválených žiadostiach v prípade mobilit študentov na stáže plánujú vyslať najviac študentov konzorcium WorkSpace Europe (250), Slovenská technická univerzita v Bratislave (250) a Univerzita Komenského v Bratislave (200).

Priebežné štatistiky odchádzajúcich študentov za výzvu 2023, dostupné v IT nástroji Európskej komisie Beneficiary Module, sú nasledovné: Priemerná plánovaná dĺžka študentských mobilit za účelom štúdiá je 111,5 dní, za účelom stáže 74,8 dní. Z hľadiska preferovaných krajín je štruktúra nasledovná: Česká republika (636), Španielsko (284), Taliansko (203), Portugalsko (169), Poľsko (168). Oblasti štúdiá, v rámci ktorých študenti najčastejšie vycestovali sú: obchod a administratíva (415), IT (122), medicína (114), právo (99), politické vedy a občianska náuka (91).

Z hľadiska počtu zamestnancov plánujú najviac zamestnancov vyslať nasledujúce vysoké školy v štruktúre:

- školenia: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (200), Univerzita Komenského v Bratislave (200), Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre (140), Ekonomická univerzita v Bratislave (120) a Prešovská univerzita v Prešove (110),

- výučba: Žilinská univerzita v Žiline (245), Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave (112) a Univerzita Komenského v Bratislave (100).

Celkovo najviac účastníkov mobilit v schválených žiadostiach za rok 2023 vo všetkých typoch mobility plánovali vyslať nasledujúce vysoké školy: Univerzita Komenského v Bratislave (1100), Slovenská technická univerzita v Bratislave (700), Žilinská univerzita v Žiline (570), Ekonomická univerzita v Bratislave (550 a Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (500).

Zber údajov o mobilitách prichádzajúcich vysokoškolských študentov a učiteľov je v kompetencii EK. Z tohto dôvodu uvádzame len aktualizáciu údajov za výzvu za rok 2023. V rámci výzvy 2023 prišlo na Slovensko 1 952 účastníkov mobilit. Najviac prichádzajúcich mobilit bolo na Univerzite Komenského v Bratislave (384), Slovenskej technickej univerzite v Bratislave (178), Žilinskej univerzite v Žiline (149), Ekonomickej univerzite v Bratislave (119) a Technickej univerzite v Košiciach (99). Účastníci prichádzali najčastejšie z Poľska (458), Českej republiky (339), Francúzska (241), Španielska (208) a Nemecka (109).

Na rok 2023 vyčlenilo MŠVVaM SR zo štátneho rozpočtu finančné prostriedky na dofinancovanie mobility študentov vo výške 516 460 eur ako príspevok SR ku grantom v rámci programu Erasmus+. Vzhľadom na situáciu vyplývajúcu z následkov pandémie Covid-19, ktorá negatívne ovplyvňovala medzinárodnú akademickú mobilitu, ale najmä výrazné navýšenie prostriedkov na podporu študentských mobilit, sa však SAAIC rozhodla nepožiadat' MŠVVaM SR o poskytnutie prostriedkov zo štátneho rozpočtu na dofinancovanie študentských mobilit na rok 2023. Na základe toho nebola medzi MŠVVaŠ SR a SAAIC uzavretá zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov na rok 2023.

B. Mobilita s tretími krajinami nepridruženými k programu

Cieľom akcie „Medzinárodná mobilita odchádzajúcich a prichádzajúcich podporená z fondov pre vonkajšie politiky“ je prispieť k vytvoreniu spoločného európskeho vzdelávacieho priestoru, ako aj posilniť prepojenie medzi vzdelávaním a výskumom, rozvíjať zručnosti študentov všetkých odborov a na všetkých stupňoch štúdia v oblasti kritického myslenia. Cieľom akcie je v súlade s politikami EÚ podporiť zamestnateľnosť, sociálnu inklúziu, občiansku angažovanosť, inováciu a environmentálnu udržateľnosť v Európe aj mimo nej rovnako ako v prípade mobility s krajinami pridruženými k programu.

Výzva na projekty bola pre vysoké školy otvorená v rámci nového programového obdobia po prvýkrát v roku 2022. Žiadosť mohli podať vysoké školy, ktorým bola udelená Charta Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie (ECHE) platná pre všetky výzvy v programovom období 2021 – 2027, alebo koordinátori konzorciá, ktorí majú schválenú akreditáciu na Erasmus pre konzorciá pre mobilitu vo vysokoškolskom vzdelávaní. Vysoké školy v žiadostiach žiadali o spoluprácu s regiónmi sveta, ktoré sú rozdelené nasledovne: 1. Západný Balkán; 2. Východné susedstvo; 3. Krajiny južného Stredozemia; 4. Ruská federácia; 5. Ázia; 6. Stredná Ázia; 7. Blízky východ; 8. Tichomorje; 9. Subsaharská Afrika; 10. Latinská Amerika; 11. Karibik; 12. USA a Kanada.

Rozpočet pre projekty mobility podporované z fondov pre vonkajšie politiky pochádza z dvoch rozpočtových obálok – IPA III (región 1) a NDICI (regióny 2 – 12). Pre každý región je vyčlenený samostatný rozpočet, pričom veľkosť týchto jednotlivých balíkov sa líši podľa priorít vonkajšej politiky EÚ. Oprávnené aktivity sú študentské mobility za účelom štúdia a/alebo stáže a zamestnanecké mobility za účelom výučby a/alebo školenia. V žiadostiach

nie sú aktivity špecifikované z dôvodu, že prijímatelia môžu medzi aktivitami pridelený grant flexibilne presúvať. Vysoké školy v žiadostiach uvádzajú v jednotlivých regiónoch aj krajiny, s ktorými chcú v rámci daného regiónu spolupracovať, a na tieto krajiny následne plánujú mobilné aktivity pre prichádzajúcich aj odchádzajúcich účastníkov spolu s trvaním v dňoch (v prípade zamestnaneckých mobilit) alebo v mesiacoch (v prípade študentských mobilit). Rozdelenie prideleného rozpočtu medzi krajiny a mobilné aktivity je v kompetencii vysokej školy počas realizácie projektu.

V súlade so Sprievodcom programom Erasmus+ platným pre aktuálnu výzvu sú stanovené sadzby grantov pre účastníkov mobilit zverejnené na webovej stránke NA. Každý účastník má právo aj na cestovný grant, ktorého výška sa pohybuje od 23 eur do 1500 eur v závislosti od vzdialenosti medzi prijímajúcou a vysielajúcou inštitúciou. Pri študentských mobilitách je možnosť požiadať o navýšenie základného grantu pre účastníkov s nedostatkom príležitostí, ktoré predstavuje navýšenie o 250 eur na mesiac v prípade dlhodobých mobilit. Oprávnené trvanie krátkodobých mobilit je 5 – 30 dní, dlhodobých mobilit 2 – 12 mesiacov. Povolená dĺžka zamestnaneckých mobilit je 5 – 60 dní. Okrem finančného príspevku na mobility sa žiadateľom automaticky prideluje finančný príspevok na organizáciu mobility ako paušálna suma na základe počtu schválených mobilit (500 eur na mobilitu bez ohľadu na počet mobilit). Trvanie projektov mobility podporovaných z fondov pre vonkajšie politiky je 24 alebo 36 mesiacov.

V rámci výzvy 2023 podalo žiadosť 19 vysokých škôl. V žiadostiach si vysoké školy žiadali 2 788 mobilit (nárast o 4 % oproti výzve 2022), v tom:

- 1 117 študentských mobilit (pokles o 2 %): 780 prichádzajúcich a 337 odchádzajúcich mobilit, a
- 1 671 zamestnaneckých mobilit (nárast o 9 %): 903 prichádzajúcich a 768 odchádzajúcich mobilit.

Rozpočet vyčlenený pre výzvu 2023 predstavoval 3 946 094 eur. Žiadaný rozpočet niekoľkonásobne prevyšuje možnosti tejto akcie: 9 212 791 eur. Po termíne podávania žiadostí EK prerozdělila rozpočet na základe podaných žiadostí v jednotlivých členských krajinách EÚ a tretích krajinách pridružených k programu s cieľom jeho efektívnejšieho rozdelenia.

Za každý región bol podľa získaného počtu bodov vypracovaný rebríček vysokých škôl, ktoré žiadosť o daný región podali. NA pristúpila ku kráteniu žiadaného rozpočtu s cieľom podporiť čo najväčší počet vysokých škôl v každom regióne s ohľadom na dostupný rozpočet a orientačné ciele stanovené EK. V rámci regiónov Ázie a Latinskej Ameriky boli dodržané všetky podmienky. Pri ostatných regiónoch nebolo možné splniť všetky podmienky pre výzvu 2023 a NA postupovala s cieľom rozdeliť rozpočet čo najväčšiemu počtu vysokých škôl. Ruská federácia nebola z projektov vylúčená v súvislosti s vojnou na Ukrajine aj z dôvodu, že financovanie prichádzajúcich mobilit majú na starosti inštitúcie v členských štátoch EÚ alebo v krajinách pridružených k programu. Vysoké školy, ktoré žiadali o financovanie z regiónu Východné partnerstvo (Ukrajina), môžu financie z regiónu Ruská federácia presunúť v prípade, že mobility s Ruskou federáciou nebude možné implementovať na základe Nóty 28 z Európskej komisie zo dňa 2. mája 2022.

Novinkou vo výzve 2023 sú obálky na podporu inklúzie v rámci IPA III a NDICI. Rozpočet by mal byť použitý na podporu inklúzie pre účastníkov, ktorí budú požadovať grant na špeciálne potreby. Z dôvodu, že v predchádzajúcom programovom období 2014 – 2020, ani v projektoch z výzvy 2022, neboli takíto účastníci identifikovaní, NA sa rozhodla financie z obálok

na podporu inklúzie presunúť do regionálnych rozpočtov, a to v súlade so stanovenými pravidlami presunov. Podľa pravidiel je z obálky možné presunúť maximálne 35 % rozpočtu a regionálny rozpočet je možné navýšiť o maximálne 35 %. NA presunula do obálky IPA III 29 013 eur (33 %) z obálky na podporu inklúzie IPA III. Čo sa týka obálky na podporu inklúzie NDICI, NA presunula 165 739 eur (29 %) do regionálnych obálok Ázia, Subsaharská Afrika, Latinská Amerika, USA a Kanada, Východné partnerstvo, Karibik, Stredná Ázia.

V rámci návrhu na pridelenie rozpočtu navrhla NA na schválenie projekty 18 vysokých škôl s celkovým čerpaním rozpočtu 3 481 967 eur. Návrh prideleného rozpočtu je na úrovni 88,2 %. Neprerozdelený rozpočet vo výške 464 127 eur pochádza z obálok na podporu inklúzie a NA plánuje tento rozpočet použiť na dofinancovanie projektov vysokých škôl v prípade, že si o navýšenie požiadajú v priebežnej správe počas trvania projektu.

Schválených tak bolo 1 060 mobilit, z čoho je 402 študentských mobilit (292 prichádzajúcich a 110 odchádzajúcich) a 658 zamestnaneckých (387 prichádzajúcich a 271 odchádzajúcich). Počet účastníkov s nedostatkom príležitostí je 127, čo tvorí 32 % študentských mobilit.

5.3.1.4. Vzdelávanie dospelých

Oblasť vzdelávania dospelých je zameraná na podporu európskych politík vo vzdelávaní dospelých s cieľom poskytnúť vzdelávacie príležitosti jednotlivcom a podporiť internacionalizáciu a inštitucionálny rozvoj poskytovateľov vzdelávania dospelých a ďalších organizácií aktívnych v tomto sektore. Projekty môžu byť zamerané na zvyšovanie kvality učenia sa dospelých, získanie kľúčových kompetencií či základných zručností (so zvláštnym zreteľom na jednotlivcov s nízkym stupňom vzdelania), rozšírenie a diverzifikáciu ponuky vzdelávania dospelých, zvyšovanie dostupnosti kvalitných programov všetkých foriem výučby a vzdelávania dospelých.

Akreditácie na Erasmus

V rámci výzvy 2023 bolo podaných 13 žiadostí o akreditáciu na Erasmus, z toho 2 žiadosti boli podané konzorciami. Jedna žiadosť nesplnila kritérium oprávnenosti, keďže v nej neboli plánované aktivity oprávnené v príslušnom sektore. Najviac žiadostí bolo podaných občianskymi združeniami (7). Najčastejšími žiadateľmi boli inštitúcie z Bratislavského kraja (4 žiadosti) a z Banskobystrického kraja (3 žiadosti). V tomto type žiadostí sa neuvádza rozpočet; držitelia akreditácie môžu žiadať o financovanie svojich mobilitných aktivít zjednodušeným spôsobom v rámci každoročnej výzvy na predkladanie návrhov. V sektore vzdelávania dospelých NA nestanovila limit na udelenie akreditácií.

Akreditované a krátkodobé projekty

V rámci výzvy 2023 bolo podaných 19 žiadostí (7 akreditovaných žiadostí a 12 žiadostí na krátkodobé projekty). 4 žiadosti nesplnili kritériá oprávnenosti a nepostúpili do kvalitatívneho hodnotenia. Žiadosti podali rôzne organizácie vzdelávania dospelých: mimovládne organizácie/občianske združenia (7 žiadostí), neziskové organizácie (5 žiadostí), vysoké školy (3 žiadosti) a iné. V žiadostiach v sektore vzdelávania dospelých bolo vo výzve 2023 zastúpených všetkých 8 krajov; najviac žiadateľov pochádzalo z Bratislavského kraja (5 žiadostí). Najčastejšie zastúpenou témou bola téma „Digitálne zručnosti a kompetencie“ (4 žiadosti). Ostatné témy boli veľmi rôznorodé a zastúpené viac-menej rovnako. V akreditovaných projektoch sa nestanovujú témy.

V podaných žiadostiach (akreditovaných aj krátkodobých) sa celkovo plánujú mobility pre 328 zamestnancov a 65 dospelých učiacich sa. Žiadatelia mali záujem najmä o kurzy, pozorovanie pri práci a skupinové vzdelávacie mobility dospelých učiacich sa. Z pohľadu mobilitných aktivít sa v oboch typoch žiadostí plánujú mobility:

- 211 zamestnancov na kurzy a odbornú prípravu
- 91 zamestnancov na pozorovanie pri práci
- 56 učiacich sa na skupinovú vzdelávaciu mobilitu
- 14 prizvaných expertov na hostovanie v slovenských inštitúciách
- 7 učiacich sa na individuálnu vzdelávaciu mobilitu
- 7 zamestnancov na výučbové pobyty
- 5 prijatých stáží učiteľov a pedagógov v profesijnom rozvoji
- 2 učiacich sa dospelých na dlhodobú vzdelávaciu mobilitu.

V rámci výzvy 2023 bol v sektore vzdelávania dospelých v KA1 k dispozícii rozpočet vo výške 1 496 903 eur. V pracovnom pláne na rok 2023 NA plánovala rozdelenie finančných prostriedkov medzi akreditované projekty a krátkodobé projekty v pomere 40 % : 60 %, t. j.:

- akreditované projekty: 598 761 eur a
- krátkodobé projekty: 898 142 eur.

Celkovo možno konštatovať, že záujem o mobility v sektore vzdelávania dospelých je hlboko pod možnosťami rozpočtu v tomto sektore. Výsledkom alokačného procesu bola finančná podpora pre všetkých 7 akreditovaných projektov v celkovej výške 408 620 eur a 188 818 eur pre 7 krátkodobých projektov. Nealokované finančné prostriedky boli použité na financovanie akreditovaných projektov v sektore školského vzdelávania a na podporu projektov v tomto sektore v kľúčovej akcii 2.

5.3.1.5. *Mládež*

KA1 v oblasti mládeže podporuje projekty zamerané na mobilitu mladých ľudí a pracovníkov s mládežou. Mladí ľudia mali možnosť zapojiť sa do projektov mládežníckych výmen, či aktivít v oblasti participácie mládeže. Pracovníkom s mládežou umožňuje profesionálny rozvoj a budovanie partnerstiev v oblasti práce s mládežou prostredníctvom školení, seminárov, stáží a pod. Od roku 2022 je súčasťou KA1 na decentralizovanej úrovni aj akcia DiscoverEU Inclusion Action. V nej môžu organizácie pracujúce s mládežou s nedostatkom príležitostí získať podporu na realizáciu projektov, ktoré umožnia mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami zúčastniť sa na DiscoverEU za rovnakých podmienok ako ich rovesníci.

V roku 2023 boli najčastejšími žiadateľmi projektov občianske združenia, mimovládne a neziskové organizácie. Medzi oprávnených žiadateľov patrili aj tzv. neformálne skupiny tvorené najmenej 4 mladými ľuďmi bez právnej subjektivity.

Ukončenie pandemickej situácie v dôsledku Covid-19 sa v roku 2023 odrazilo vo zvýšenom počte podaných projektových žiadostí, ako aj zrealizovaných projektov. NA posilnila školiacu stratégiu rezidenčnými školeniami, ktorých cieľom je z dlhodobého hľadiska zvýšiť kvalitu podávaných projektových žiadostí. Zamestnanci NA pravidelne organizujú informačné webináre a konzultačné hodiny, ktoré napomáhajú zvyšovať kvalitu a počet podaných žiadostí.

Z geografického hľadiska boli v rámci podaných projektov rovnomerne zastúpené všetky kraje. Najviac projektov bolo podporených v Bratislavskom (14 projektov) a Košickom

(13 projektov) kraji. V Žilinskom a Banskobystrickom kraji bolo podporených po 10 projektov. Ďalšie kraje mali zastúpenie: 9 projektov z Prešovského kraja, 7 projektov z Trnavského kraja, 6 projektov z Nitrianskeho kraja a 4 projekty z Trenčianskeho kraja. V krajoch s najnižším počtom podporených projektov bude NA organizovať propagačné aktivity ako nápravné opatrenie, a to v úzkej spolupráci s krajskými koordinátormi pre prácu s mládežou. Najväčší záujem o spoluprácu bol s Českou republikou, Španielskom, Rumunskom a Talianskom. Pri spolupráci s partnerskými krajinami išlo najčastejšie o Ukrajinu, Gruzínsko a Arménsko. V roku 2023 boli najpopulárnejšími témami telesné a duševné zdravie a pohoda, komunitný rozvoj, digitálne zručnosti a kompetencie, rozvoj kľúčových kompetencií, kvalita a inovácie práce s mládežou, demokracia a inkluzívna demokratická participácia.

V roku 2023 bolo v rámci KA1 podaných 177 projektov, z ktorých bolo 73 schválených. Medzi hlavné dôvody, kvôli ktorým neboli projekty podporené, patrili slabá relevantnosť projektov, nesplnenie kritéria originality projektovej žiadosti a nedopracované kvalitatívne kritéria týkajúce sa metodiky a projektového manažmentu. Ďalším dôvodom nepodporenia boli slabá udržateľnosť a dopad projektu. Úspešnosť schválených projektov v roku 2023 dosiahla úroveň 41,24%. NA vyčlenila 25 % z celkového rozpočtu pre KA1 na spoluprácu s partnerskými krajinami (12,5 % na mládežnícke výmeny a 12,5 % na mobility pracovníkov s mládežou). NA vynaložila 52 % alokovaného rozpočtu na spoluprácu s partnerskými krajinami. Najčastejšie zastúpenými krajinami z partnerských regiónov boli Ukrajina, Gruzínsko (obe krajiny po 8 projektov) a Arménsko (7 projektov). Do projektov, ktoré boli schválené v roku 2023, je naplánované zapojenie 7 399 účastníkov, z toho 1 111 mladých ľudí s nedostatkom príležitostí. V roku 2023 bolo do programu Erasmus+ zapojených 177 organizácií a inštitúcií.

Tabuľka č. 3: Projekty KA1 v oblasti mládeže podľa typu aktivity v rámci výzvy 2023

KA1	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA1 v EUR
Akreditácie v oblasti mládeže	7	7	907 945,00
Mládežnícke výmeny	81	28	1 165 901,50
Mobilita pracovníkov s mládežou	50	21	1 165 901,50
Aktivity v oblasti participácie mládeže	37	16	796 256,00
DiscoverEU – Inclusion Action	2	1	143 785,00
SPOLU	177	73	4 179 789,00

5.3.2. Kľúčová akcia 2 (KA2) – Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami

Partnerstvá pre spoluprácu sú decentralizovanou aktivitou, ktorú koordinujú NA. Ich cieľom je umožniť účastníckym organizáciám získať skúsenosti s medzinárodnou spoluprácou a posilniť kapacity, ale aj vytvárať vysokokvalitné inovačné výstupy. EK každoročne stanovuje spoločné priority a ciele, ktoré je potrebné presadzovať na úrovni programu Erasmus+ v rôznych oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. Preto sa partnerstvá pre spoluprácu okrem rozvoja kapacít organizácií zapojených do projektu zameriavajú aj na to, aby svojimi výsledkami prispievali k plneniu týchto priorít. Zároveň si môže každá krajina určiť tzv. európske priority v národnom kontexte, t.j. priority programu Erasmus+, ktoré boli vybrané ako obzvlášť relevantné pre konkrétnu krajinu v danej výzve. Sú uvedené v pracovných plánoch NA na rok 2023 a schválené zo strany MŠVVaM SR. Na rok 2023 boli takýmito prioritami nasledovné: pre oblasť vzdelávania a odbornej prípravy „inklúzia a rozmanitosť“ a „udržateľnosť životného prostredia“ a pre oblasť mládeže „inklúzia

a rozmanitosť“ a „participácia – účasť na demokratickom živote, spoločné hodnoty a občianska angažovanosť“.

Do partnerstiev sa mohlo zapojiť široké spektrum organizácií pôsobiach v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, ako aj v rôznych sociálno-ekonomických odvetviach a vykonávajúcich prierezové činnosti v relevantných sektoroch. Okrem slovenských koordinátorských inštitúcií sú slovenské inštitúcie zapojené do projektov strategických partnerstiev aj ako partneri, a to prostredníctvom prihlášok, ktoré boli podané do iných NA v krajine ich koordinátorov. Partnerstvá pre spoluprácu sa v programe Erasmus+ 2021 – 2027 rozdeľujú na:

- malé partnerstvá: Táto akcia sa zameriava na oslovenie menej skúsených organizácií a nových účastníkov programu a zmierňuje prekážky vstupu do programu, ktorým čelia organizácie s menšou organizačnou kapacitou. Trvanie projektu je 6 až 24 mesiacov. Model financovania pozostáva z ponuky dvoch možných jednorazových platieb: 30 000 eur a 60 000 eur. Malé partnerstvá nie sú určené pre sektor vysokoškolského vzdelávania.
- kooperačné partnerstvá: Ich základným cieľom je umožniť organizáciám zvyšovať kvalitu a relevantnosť svojich aktivít, rozvíjať a posilňovať internacionalizáciu svojich aktivít, a to prostredníctvom výmeny alebo vypracovania nových postupov a metód, ako aj výmeny a porovnávaní nápadov. Ich cieľom je podporiť rozvoj, prenos a/alebo realizáciu inovatívnych postupov, ako aj realizáciu spoločných iniciatív na podporu spolupráce, partnerského učenia sa a výmeny skúseností na európskej úrovni. Výsledky by mali byť opätovne použiteľné a prenosné a mali byť mať aj výrazný interdisciplinárny rozmer. Trvanie projektu je najmenej 12 mesiacov a nesmie presiahnuť 36 mesiacov. Model financovania pozostáva z ponuky troch možných jednorazových platieb: 120 000 eur, 250 000 eur a 400 000 eur.

Tabuľka č. 4: Prehľad projektov podaných a schválených v rámci výzvy 2023 v KA2

Sektor	Podané projekty	Schválené projekty	Miera úspešnosti v %
Oblasť vzdelávania a odbornej prípravy			
Školské vzdelávanie – spolu	78	14	17,9
• <i>malé partnerstvá</i>	53	7	13,2
• <i>kooperačné partnerstvá</i>	25	7	28,0
OVP – spolu	38	12	31,6
• <i>malé partnerstvá</i>	15	7	46,7
• <i>kooperačné partnerstvá</i>	23	5	21,7
Vzdelávanie dospelých – spolu	83	13	15,7
• <i>malé partnerstvá</i>	56	9	16,1
• <i>kooperačné partnerstvá</i>	27	4	14,8
Vysokoškolské vzdelávanie	23	6	26,1
Spolu vzdelávanie a odborná príprava	222	45	20,3
Oblasť mládeže			
• <i>malé partnerstvá</i>	86	16	18,6
• <i>kooperačné partnerstvá</i>	29	7	24,1
Spolu mládež	115	23	20,0
SPOLU	337	68	20,2

5.3.2.1. Vzdelávanie a odborná príprava

V rámci výzvy 2023 bolo v oboch kolách podávania návrhov projektov podaných 222 žiadostí (nárast o 22,5 % v porovnaní s výzvou 2022). Každá žiadosť musela byť zameraná na minimálne jednu, maximálne tri európske priority, ktoré odrážajú aktuálnu politiku EK. Európske priority boli rozdelené na horizontálne (týkajúce sa všetkých sektorov vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu) a sektorové (vzťahujúce sa len k určitému sektoru). Celkovo prevládali dve horizontálne priority, ktoré NA počas informačnej kampane výrazne propagovala – inklúzia a rozmanitosť a udržateľnosť životného prostredia. Výber sektorových priorít odrážal potreby žiadateľov:

- v školskom vzdelávaní to bol profesijný rozvoj pracovníkov v školstve, ale aj rozvoj kľúčových kompetencií;
- v OVP to bol prínos k inováciám v sektore OVP a prispôsobenie OVP potrebám trhu práce;
- vo vzdelávaní dospelých rezonovalo vytváranie a podpora príležitostí na vzdelávanie medzi všetkými občanmi a generáciami, či zlepšenie kompetencií pedagógov a ďalších zamestnancov v rámci vzdelávania dospelých a poradenstva pre dospelých;
- vo vysokoškolskom vzdelávaní boli najčastejšie identifikovanými sektorovými prioritami dve sektorové priority zamerané na stimuláciu inovačných postupov vo vzdelávaní a podporu digitálnych a zelených spôsobilostí sektora vysokoškolského vzdelávania.

V malých partnerstvách bolo za obe kolá spolu v sektore školského vzdelávania najviac žiadostí podaných základnými školami (18). V prípade OVP najviac žiadostí podali občianske združenia (4); vo vzdelávaní dospelých boli žiadateľmi tiež prevažne občianske združenia (31).

V kooperačných partnerstvách bolo v školskom vzdelávaní najviac žiadostí podaných vysokými školami (7); v prípade OVP najviac žiadostí podali občianske združenia (8). Vo vysokoškolskom vzdelávaní boli žiadosti podané výhradne vysokými školami (23) a vo vzdelávaní dospelých boli žiadateľmi najčastejšie občianske združenia (8). Vo výzve 2023 tak celkovo ako žiadatelia prevažovali vysoké školy (43) a občianske združenia (20).

Čo sa týka zastúpenia žiadateľov podľa jednotlivých krajov, najviac žiadostí prišlo z Bratislavského kraja (77); nasledoval Nitriansky kraj (30), Banskobystrický kraj (27), Košický kraj (24), Trnavský kraj (21), Žilinský kraj (20), Prešovský kraj (18) a Trenčiansky kraj (5).

Do KA2 sa zapojilo spolu 675 partnerských organizácií z 37 krajín, z toho 247 organizácií v malých partnerstvách a 428 organizácií v kooperačných partnerstvách. Najviac organizácií bolo z Českej republiky, Turecka, Slovenska a Talianska.

Na KA2 bol pôvodne pridelený rozpočet vo výške 7 620 389 eur. Výsledkom výberového procesu bolo rozdelenie rozpočtu nasledovné:

- sektor školského vzdelávania: 2 320 000 eur
- sektor odborného vzdelávania a prípravy: 1 550 000 eur
- sektor vysokoškolského vzdelávania: 2 100 000 eur
- sektor vzdelávania dospelých: 1 660 000 eur.

5.3.2.2. *Mládež*

Za rok 2023 bolo schválených 16 projektov malých partnerstiev a 7 projektov kooperačných partnerstiev. V predkladacích termínoch roku 2023 boli pre oblasť KA2 najčastejším typom žiadateľov občianske združenia. Do projektových žiadostí bolo zapojených 391 oprávnených organizácií, z ktorých bolo až 197 občianskych združení. Vzhľadom na to, že z celkového počtu bolo podporených 23 projektových žiadostí, do schválených projektov KA2 sa za rok 2023 zapojilo 73 organizácií. Celková úspešnosť pri podávaní projektov KA2 dosiahla 20 %, čo je oproti roku 2022 pokles o 10 %. Na druhej strane je však potrebné konštatovať, že oproti predošlému roku sa zvýšil záujem o projekty KA2 zo 70 až na 115 projektových žiadostí. Dôvody zvýšeného záujmu o projekty KA2 spočívajú najmä v pravidelnom organizovaní informačných seminárov a školení, v rámci ktorých sú prezentované aj príklady dobrej praxe. NA tiež aktívne oslovuje nepodporených žiadateľov, ktorým sú v prípade záujmu poskytované konzultácie.

Čo sa týka regionálneho pokrytia žiadateľov o projekty KA2, v Bratislavskom kraji bolo podporených 8 projektových žiadostí a v Košickom kraji 4 žiadosti. Na druhej strane v Nitrianskom kraji nebol podporený žiadny projekt KA2. Vo zvyšných krajoch boli podporené 2 až 3 projektové žiadosti. Väčšie množstvo podporených projektov z Bratislavského a Košického kraja je spôsobené aj väčším množstvom žiadateľov, ktoré si v týchto krajoch podávajú projekty KA2.

Najčastejšie predkladané projektové žiadosti v oblasti KA2 sa zameriavali na témy ako podpora kvality a inovácií práce s mládežou, životné prostredie a klimatické zmeny, digitálne zručnosti a kompetencie. Všetky schválené projekty mali významný vplyv na podporu práce s mládežou a kvalitu neformálneho vzdelávania. Schválené projekty vo veľkej miere zohľadňujú inkluzívny rozmer, čo je zároveň jedným z hodnotiacich kritérií, ktoré sa posudzujú v rámci relevantnosti projektových žiadostí. Najčastejšie boli medzinárodné partnerstvá vytvárané s partnermi zo susedských krajín, a teda z Českej republiky, Poľska či Maďarska.

Tabuľka č. 5: Projekty v rámci KA2 v oblasti mládeže v roku 2023

KA2	Počet podaných projektov	Počet schválených projektov	Rozpočet na KA2 v EUR
Kooperačné partnerstvá	29	7	1 487 065
Malé partnerstvá	86	16	960 000
Spolu	115	23	2 447 065

5.3.3. *Kľúčová akcia 3 (KA3) – Podpora rozvoja politík a spolupráce*

V programe Erasmus+ realizovanom v rokoch 2021 – 2027 sú medzi aktivity KA3 zaradené školiace a kooperačné aktivity (tzv. TCA) administrované zo strany NA. TCA sú nástrojom NA na podporu plnenia cieľov a priorít programu Erasmus+. Ich cieľom je priniesť pridanú hodnotu a vyššiu kvalitu pri celkovej implementácii programu, a tak prispieť k zvýšeniu dopadu programu na systémovej úrovni. TCA organizujú NA v krajinách programu pre všetky sektory vzdelávania a mládeže, pričom cieľové skupiny a témy sú rôznorodé. TCA aktivity môžu byť kontaktné semináre, tematické semináre alebo študijné návštevy.

5.3.3.1. Vzdelávanie a odborná príprava

V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy predstavoval pôvodne pridelený rozpočet z výzvy 2023 na KA3 sumu vo výške 338 390 eur; presunom finančných prostriedkov do iných akcií bol upravený na 168 390 eur. Oprávnené obdobie financovania aktivít TCA z výzvy 2023 je od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024. Väčšina aktivít bola počas kalendárneho roku 2023 financovaná z rozpočtu výzvy 2022, ktorého oprávnené obdobie trvalo do 31. 12. 2023.

Zo Slovenska sa na vyhlásené ponuky prihlásilo spolu 261 uchádzačov, čo je oproti roku 2022 nárast o takmer 130 %. Na 36 zahraničných kontaktných alebo tematických seminárov a na 2 slovenské schválila NA účasť pre 150 účastníkov, pričom 11 nežiadali o finančnú podporu, oproti roku 2022 ide o nárast o 100 %.

Počas roku 2023 NA organizovala alebo spoluorganizovala viacero seminárov:

- tematický seminár „Blended mobilities as a means for improving study programmes“ (40 účastníkov z 20 krajín);
- seminár „Manažment akreditovaných projektov“ (českí a slovenskí účastníci);
- spoluorganizácia TCA „Schoolink“ (150 slovenských a českých účastníkov);
- spoluorganizácia konferencie „Czeducon“;
- platforma „Európske univerzity – národná sieť“;
- slávnostné ocenenie výhercov v rámci iniciatív Európska cena za inovatívne vzdelávanie, Európsky týždeň odborných zručností a Európska značka pre jazyky.

V programovom období 2021 – 2027 sa stali novinkou v rámci programu tzv. c, ktoré sú súčasťou TCA a sú vždy koordinované jednou NA, ktorá má za partnerov iné národné agentúry. V rámci LTA sú organizované podujatia na tému, ktorej sa LTA týka. NA bola v roku 2023 partnerom nasledujúcich LTA:

- Digital transformation, koordinované talianskou NA,
- Social Inclusion in Higher Education, koordinované nemeckou NA,
- Sustainability and Greening, koordinované nemeckou NA,
- Erasmus+ ambassadors in VET (EuroApprentices), koordinované nemeckou NA,
- Research-based Impact Analysis of Erasmus+ Adult Education Programmes (RIA-AE Network), koordinované nemeckou NA,
- Digitalisation in SE, koordinované SALTO E&T TCA RC a maďarskou NA,
- Accreditation, koordinované SALTO E&T TCA RC a maďarskou NA.

5.3.3.2. Mládež

NA pravidelne informuje o prioritách programu EÚ Erasmus+ prostredníctvom svojich strategicky plánovaných vzdelávacích národných a nadnárodných aktivít so zámerom vyškolit', zapojiť a cielene informovať potenciálnych účastníkov, ako sú mladí ľudia, pracovníci s mládežou, organizácie pracujúce s mládežou a samosprávy. Vzdelávacie aktivity TCA boli zamerané na horizontálne priority participáciu, inklúziu, udržateľné podnikanie a podporu mentálneho zdravia mladých ľudí. Vzdelávacie aktivity TCA boli realizované podľa nastavenej školiacej stratégie v rámci spolupráce s expertným prostredím. V roku 2023 sa zrealizovali nasledovné aktivity TCA:

Skoč si k susedovi!/Pop in your neighbour!, maďarsko-slovenský formát (HU-SK spolupráca), 13. – 15. 4. 2023, Borša, 21. – 24. 6. 2023 Tata, Maďarsko

Tento úspešný maďarsko-slovenský školiaci formát je zameraný na rozvoj spolupráce z oblasti mládeže na Slovensku a v Maďarsku. Cieľom je mapovať príležitosti pre partnerstvá v oblasti udržateľnosti, inklúzie a zamestnateľnosti mladých ľudí v programoch pre mládež. Počas tohto modulu boli naplnené všetky čiastkové ciele, ako budovanie partnerstiev prostredníctvom projektov v rámci programov Európsky zbor solidarity a Erasmus+, oboznámenie sa s dobrými príkladmi praxe, predstavenie potenciálnej spolupráce mládežníckym organizáciám, ako aj posilnenie dlhodobej bilaterálnej spolupráce s osobitným zreteľom na spoločné horizontálne priority (udržateľnosť, inklúzia a zamestnateľnosť mládeže). Realizovala sa aj podpora tvorby projektových návrhov a vytvorenie potenciálnej platformy na networking pre organizácie. Celkový počet účastníkov na národnom školení v apríli 2024 bolo 18 účastníkov z mládežníckych organizácií.

Cross Over 2023, školenie, Trnava 27. – 29. 4. 2023

NA každoročne organizuje školenie zamerané na podporu projektov KA2. Ide o školiaci modul Cross Over, ktorý je určený pre potencionálnych žiadateľov projektov KA2. Podmienkou pre účasť na tomto školení je spracovaná idea na projekt KA2 malého partnerstva, prípadne kooperačného partnerstva. Počas školenia boli účastníkom poskytované konzultácie k ich projektovým ideám, ako aj informácie zamerané na podporu teoretických znalostí v oblasti KA2. Vzhľadom na to, že požiadavky na implementáciu projektov KA2 vyžadujú vyššiu úroveň organizačných schopností, vítaným výstupom školenia je aj presmerovanie niektorých účastníkov aj na menej náročné aktivity.

Školenie školiaci pre programy Erasmus+ a Európsky zbor solidarity (národná fáza), 18. – 21. 5. 2023, Vysoké Tatry

Školenie školiaci je dlhodobá vzdelávacia aktivita, ktorá sa v pravidelných intervaloch organizuje jedenkrát do roka pre slovenských školiaci. Jeho hlavným cieľom bol rozvoj kompetencií tímu školiaci NA, ako aj zdieľanie nových podnetov a nápadov pre školiaci stratégiu na nasledujúce obdobie. Obsah školenia bol zameraný aj na získanie nových vedomostí a zručností z oblastí, akými sú duševné zdravie mladých ľudí alebo práca so znevýhodnenou mládežou v súčasnosti. Celkový počet účastníkov na školení bol 23.

Dvojfázový vzdelávaci formát: Študijská návšteva „Kľúč k udržateľnému podnikaniu 2023“ 1. fáza, 15. – 18. 6. 2022, Bratislava; školenie „Kľúč k udržateľnému podnikaniu 2023“ 2. fáza, 13. – 15. 10. 2023, Vysoké Tatry

NA týmito aktivitami zareagovala na koncept sociálneho podnikania a podporu finančnej gramotnosti mladých ľudí, podnikavosť, ako aj posilnenie a podporu solidarity, preto vytvorila pilotný projekt pre jednu z priorít – oblasť sociálneho podnikania. V 1. fáze bola prepojená téma kreativity, podnikavosti a solidarity. Študijskej návštevy sa zúčastnili prioritne mladí ľudia vo veku 16 – 25 rokov a pracovníci s mládežou, ktorí už majú skúsenosť s programom Erasmus+. Celkový počet účastníkov bol 22. Účastníci 1. fázy následne v októbri 2023 absolvovali nadväzujúce školenie vo Vysokých Tatrách.

Europe Goes Local CZ/SK školenie – Bratislava, 16. - 18. 6. 2023

Medzinárodný projekt Europe goes local je projekt strategického partnerstva 26 krajín EÚ a Rady Európy, ktoré začali dlhodobú spoluprácu zameranú na zvýšenie kvality práce s mládežou najmä prostredníctvom zlepšenia spolupráce medzi samosprávami, organizáciami pracujúcimi s mládežou a mládežou samotnou. Školenia sa zúčastnilo deväť samosprávnych tímov zo Slovenska a Českej republiky (Děčín, Krnov, Ostrava, Kojetín, České Budějovice, Martin, Zvolen, Senica a Dolný Kubín). Počas školenia jednotlivé mestá prezentovali svoje prístupy práce s mládežou, zároveň však predstavovali aj výzvy, ktorým aktuálne čelia.

Pozornosť sa venovala témam ako zvýšenie lokálnej práce s mládežou, nastavovanie komunikácie a spolupráce mladých ľudí, ako aj nastavovanie podporných systémov v oblasti práce s mládežou.

Partnership Solid Expo 2023, 27. 6. 2023

Ide o vzdelávací a informačno-marketingový formát jednodňového podujatia, ktoré bolo zamerané na prezentáciu projektov v rámci programov Erasmus+ pre oblasť mládeže a Európsky zbor solidarity. Cieľovou skupinou boli žiaci ôsmych a deviatych ročníkov ZŠ, stredoškólačníci a vysokoškólačníci a zástupcovia organizácií, ktorým boli predstavené oba programy na základe projektov, ktoré už boli realizované, alebo sa ešte realizujú. Projekty prišli odprezentovať ich samotní realizátori, t.j. organizácie a neformálne skupiny pozostávajúce z minimálne piatich mladých ľudí.

Cross Over 2023: Bratislava 4. – 8. 9. 2023

Školiteľský modul Cross Over zahŕňa medzinárodnú spoluprácu so zahraničnými NA. V rámci medzinárodnej spolupráce sa každoročne organizujú medzinárodné Cross Over školenia. Tento ročník hostovala slovenská NA a zúčastnili sa na ňom účastníci z ôsmich krajín (SR, ČR, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Belgicko, Holandsko a Srbsko). Školenie slúžilo na hlbšiu podporu projektových ideí u účastníkov a zároveň na ich vzájomné sieťovanie. Vzhľadom na to, že na tomto medzinárodnom školení boli prítomní aj zástupcovia zo zahraničných NA, počas školenia dochádzalo k efektívnej koordinácii medzi krajinami, ktoré sú zapojené do tohto školiteľského modulu.

Youth Exchange Tester, školenie, CZ-SK, Trnava, 21. – 24. 9. 2023

Školenie bolo prioritne zamerané na rozvoj nových projektov pre potenciálnych žiadateľov v KA1. Hlavným zámerom bolo zvýšiť kvantitu a kvalitu podávaných projektov najmä v oblasti mládežníckych výmen, zlepšiť projektový manažment, vyskúšať si prácu so žiadosťami, rozvíjať líderské schopnosti. Táto školiaca aktivita predchádza školiacemu formátu „Inkubátor nápadov“, ktorý dlhodobo podporuje KA1. Na školení sa zúčastnilo 21 účastníkov.

Let's talk about MENTAL HEALTH – follow up, školenie, v spolupráci s organizáciou IPečko, 21. – 24. 9. 2023, Bratislava (CZ-SK spolupráca): NA sa rozhodla v spolupráci s organizáciou IPečko (internetovou poradňou pre mladých) nadviazať na pilotné školenie z roka 2021 Let's talk about MENTAL HEALTH, ktoré bolo zamerané na podporu duševného zdravia mladých ľudí, a preškoliť tak pracovníkov s mládežou, školských psychológov a ostatné pomáhajúce profesie, ako aj mládežníckych lídrov, aby vedeli, ako s touto témou kvalitnejšie pracovať a aby si vyskúšali aplikáciu niektorých vybraných techník v praxi. Hlavným zámerom školiaceho modulu bolo kompetenčne vybaviť pracovníkov s mládežou a ostatných zapojených účastníkov potrebnými vedomosťami a zručnosťami v oblasti podpory duševného zdravia mladých ľudí. Na školení sa zúčastnilo 27 účastníkov.

ON/OFF školenie, 30. 9. – 3. 10. 2023, Bratislava

Školiaci modul, na ktorom je príležitosť dozvedieť sa o postupoch a podporných digitálnych nástrojoch na Slovensku. Je aj priestorom na výmenu skúseností a dobrých príkladov medzi účastníkmi navzájom. Školenie je zamerané na rôzne digitálne nástroje, ich funkčnosť, využitie a synergie medzi online a offline prostredím. Druhý časť školenia bol zameraný na digitálnu prácu s mládežou a gamifikáciu v online a offline prostredí. Pilot tejto školiacej aktivity vznikol ešte v roku 2022 a následne sa NA rozhodla tento modul rozvinúť a ponúknuť cieľovej skupine aj v roku 2023. Celkový počet účastníkov/pracovníkov s mládežou bol v počte 24.

Inkubátor nápadov, školenie (CZ-SK), 29. 11. – 2. 12. 2023, Stará Lesná, Vysoké Tatry: Školenie reflektuje na potrebu slovenskej a českej NA zvýšiť počet a kvalitu projektov KA1. V oboch krajinách je dlhodobý problém s kvalitou a množstvom predkladaných projektov KA1, ktorý sa NA snažia riešiť zvyšovaním vedomostí a kompetencií zástupcov občianskych združení a neformálnych skupín o programe a poskytovaním priestoru na pretavenie nápadu do projektu, ktorý bude možné následne zrealizovať. Ďalším cieľom tohto formátu bolo vytvoriť priestor na sieťovanie organizácií. Školenie bolo zamerané prioritne na mládežnícke výmeny. Celkový počet účastníkov na školení bol 25.

Democracy Reloading, školenie, Zvolen, 8. – 9. 12. 2023

Democracy Reloading je strategický program, ktorého cieľom je umožniť pracovníkom samospráv zapájať mladých ľudí do rozhodovania. Program, založený na výskume a spätnej väzbe od odborníkov identifikoval kompetencie, ktoré potrebujú pracovníci samospráv pracujúcich v oblasti mládežníckej politiky, aby mohli úspešne zapájať mladých ľudí do rozhodovacích procesov na miestnej a regionálnej úrovni. Cieľom školenia bolo pripraviť regionálnych konzultantov/konzultantky na podporu samospráv a ďalších aktérov v obciach pri zapájaní mladých ľudí do spolurozhodovania o živote v obci.

DiscoverEU Inclusion Action

Od roku 2022 je súčasťou KA1 na decentralizovanej úrovni aj aktivita DiscoverEU Inclusion Action. Na základe výzvy na predkladanie návrhov by organizácie pracujúce s mládežou s obmedzenými príležitosťami mohli získať podporu na realizáciu projektov, ktoré umožnia mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami zapojiť sa do DiscoverEU za rovnakých podmienok ako ich rovesníci. V roku 2023 boli vyhlásené 2 predkladacie termíny, a to 23. 2. a 4. 10. 2023. Prijaté boli 2 projektové žiadosti, schválená bola 1 žiadosť. Dňa 16. 2. 2023 zorganizovala NA s externým spolupracovníkom informačný webinár pre organizácie, ktoré majú záujem podať takýto projekt v najbližšom termíne predkladania.

6. Oblasť športu

Oblasť športu v programe Erasmus+ podporuje aktivity týkajúce sa predovšetkým športu pre všetkých a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce rieši oblasti, ktoré ohrozujú integritu športu, ako sú manipulácia športových súťaží, doping, násilie a neviazanosť divákov počas športových podujatí a rasizmus. Prioritné ciele projektov v oblasti športu sú zamerané aj na podporu dvojitého kariéry športovcov, zdraviu prospešných pohybových aktivít obyvateľstva, ochranu športovcov, podporu dobrého riadenia športových organizácií, ako aj na rozvoj dobrovoľníctva a ľudských zdrojov v športe.

Projekty zamerané na šport boli v roku 2023 centralizované, t.j. žiadosti sa priamo zasielali do EACEA v Bruseli, ktorá zabezpečovala ich hodnotenie a konečný výber projektov. V roku 2023 bola zverejnená výzva pre oblasť športu pre kooperačné partnerstvá, malé partnerstvá a neziskové európske športové podujatia. Kooperačné partnerstvá sú určené pre organizácie, ktoré chcú rozvíjať a vykonávať spoločné činnosti na podporu športu a pohybovej aktivity, ako aj riešiť problémy ohrozujúce integritu športu, podporovať dvojité kariéry športovcov, zlepšovať riadenie v oblasti športu a podporovať toleranciu a sociálne začleňovanie. Projekty malých partnerstiev sú určené pre organizácie na najnižšej úrovni, menej skúsené organizácie a nováčikov programu. Malé partnerstvá majú jednoduchšiu administratívu, menšie granty a kratšie trvanie ako kooperačné partnerstvá. Neziskové európske športové podujatia podporujú športové aktivity, realizáciu stratégií EÚ pre sociálne začlenenie prostredníctvom športu,

dobrovoľnícku prácu v športe, boj proti diskriminácii a zapájanie sa do športu a pohybovej aktivity.

Od roku 2023 boli zároveň aj na decentralizovanej úrovni pre oblasť športu vyhlásené dva predkladacie termíny pre mobility zamestnancov v oblasti športu, prvý na 23. 2. 2023 a druhý termín na 4. 10. 2023. Z celkového počtu prijatých žiadostí (18) boli podporené 3. Medzi najčastejšie dôvody pre nepodporenie patrili nedostatočná relevantnosť, absencia vzdelávacích výstupov a dopadu.

Vecne príslušnou NA na národnej úrovni je NIVAM, ktorá poskytovala informačné a konzultačné aktivity zamerané na propagáciu centralizovaných a decentralizovaných projektov v oblasti športu. V roku 2023 NA poskytovala informácie a konzultácie, informovala o možnostiach podávania návrhov projektov v oblasti športu v rámci svojich informačných dní, prostredníctvom sociálnych sietí a organizovania workshopov v spolupráci s Národným športovým centrom. V roku 2023 bol pre oblasť športu vyhlásený jeden predkladací termín pre malé a veľké partnerstvá a pre projekty budovania kapacít v oblasti športu na 22. 3. 2023.

V rámci neziskových európskych športových podujatí nebol podporený žiaden projekt a v rámci malých partnerstiev bol podporený 1 projekt vo výške 60 000 eur (RUN AND SMILE – SHAPING EU SPORT).

Z programu Erasmus+ sa podporuje aj iniciatíva EK na podporu zdraviu prospešných pohybových aktivít pod názvom Európsky týždeň športu. Národným koordinátorom Európskeho týždňa športu na Slovensku je Národné športové centrum a ambasádormi sú špičkoví slovenskí športovci. V roku 2023 boli v SR zorganizované dve hlavné akcie – v Bratislave a v Poprade. Hlavným cieľom oboch podujatí bola propagácia pohybu, športu a zdravého životného štýlu širokej verejnosti na všetkých úrovniach spoločnosti. Podujatia mali za cieľ povzbudiť ľudí, aby sa aktívnejšie zapájali do športu a pohybových aktivít. Počas Európskeho týždňa športu v roku 2023 verejnosť využila celkovo vyše 500 športových podujatí. Myšlienka EK podporiť ľudí k aktívnemu pohybu prostredníctvom hesla #BeActive sa ujala v celej Európe a počet registrovaných účastníkov každým rokom rastie.

7. Európska značka pre jazyky

Európska značka pre jazyky je dlhoročná iniciatíva EK na podporu jazykového vzdelávania. Jej hlavným cieľom je zviditeľniť a oceniť inovačné projekty a iniciatívy v jazykovom vzdelávaní na všetkých stupňoch vzdelávania a podporovať, využívať a rozširovať výsledky úspešných projektov a iniciatív na národnej a európskej úrovni ako príklady dobrej praxe a zdroj inšpirácie a motivácie. V roku 2023 zorganizovala SAAIC na Slovensku už 21. ročník tejto súťaže.

V súťaži bolo v roku 2023 podaných celkom 15 súťažných príspevkov. Do užšieho výberu postúpilo 5 súťažných príspevkov. Z nich bol certifikát Európska značka pre jazyky udelený 3 projektom:

- „Praktická príručka pre online vyučovanie nemeckého jazyka“ (podávateľ projektu: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Námestie J. Herdu 2, Trnava);
- „MADS Hudba, umenie, tanec a spev nás spája“ (podávateľ projektu: Základná škola s materskou školou Rakovec nad Ondavou);
- „English eGrammar“ (podávateľ projektu: Obchodná akadémia, Dudova 4, Bratislava).

Odovzdanie ocenení sa uskutočnilo na slávnostnom podujatí 7. 12. 2023 v Bratislave. Informácie o priebehu 21. ročníka súťaže sú zverejnené na stránke iniciatívy: [Európska značka pre jazyky - Erasmusplus Slovensko](#).

8. Siete zaradené pod program Erasmus+

Do programu Erasmus+ je formálne začlenených niekoľko európskych sietí, ktoré majú na národnej úrovni svoje zastúpenie v každej krajine zapojenej do programu Erasmus+. Ich cieľom je reagovať na zámery a politiky rezonujúce na európskej úrovni v národnom kontexte a ďalej ich rozvíjať.

8.1. Informačná sieť Eurydice

Informačná sieť Eurydice je nástrojom EK na zbieranie a šírenie informácií o vzdelávacích systémoch v štátoch EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru. Úlohy, ktoré národná kancelária Eurydice ako súčasť SAAIC plnila v roku 2023, vychádzali z rámcového pracovného programu schváleného EK. V roku 2023 sa úlohy zameriavali na aktivity:

- príspevky do komparatívnych štúdií
- realizáciu trvalých a pravidelných úloh
- distribúciu a propagáciu produktov Eurydice na národnej úrovni
- preklad vybraných publikácií do slovenského jazyka.

V súlade s pracovným plánom boli v roku 2023 slovenskou kanceláriou Eurydice realizované tieto úlohy:

a) Participácia na príprave komparatívnych štúdií

Aktivity spočívali predovšetkým v poskytovaní, kontrole a verifikácii údajov a správ.

- Key data on teaching languages 2023 (publikované 30. 3. 2023);
- Mobility Scoreboard: Higher Education Report 2022/2023 (publikované 27. 4. 2023);
- Promoting diversity and inclusion in schools in Europe (publikované 10. 10. 2023);
- Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe 2023 (súbor správ bol publikovaný 30. 11. 2023);
- Education for sustainability in Europe: Building competences and supporting teachers and schools (publikované apríl 2024);
- Key Data on Early Education and Training – Edition 2024.

b) Participácia na príprave periodických prehľadov Kľúčové údaje

- Recommended Annual Instruction Time in Full-time Compulsory Education in Europe – 2022/2023 (publikované 20. 6. 2023);
- The organisation of the academic year in Europe – 2023/2024 (publikovaná 7. 9. 2023);
- The organisation of school time in Europe. Primary and general secondary education – 2023/2024 (publikované 28. 9. 2023);
- Compulsory education in Europe 2023/2024 (publikované 2. 10. 2023);
- The structure of the European education systems 2023/2024: schematic diagrams (publikované 2. 10. 2023);
- Teachers' and school heads' salaries and allowances, 2021/2022 (publikované 5. 10. 2023);
- Country sheets: Teachers' and school heads' salaries and allowances, 2021/2022;

- Teachers' and school heads' salaries and allowances, 2022/2023.

c) Interaktívne online nástroje

V roku 2023 boli zverejnené prvé dve štúdie zo série Údaje a ukazovatele vo podobe online platforiem, a umožnili tak používateľom interaktívne zobrazenie údajov v rôznych formátoch: National Student Fee and Support Systems in European Higher Education 2022/2023 (sprístupnené marec 2023), Teachers' and school heads' salaries and allowances 2021/2022 (sprístupnené december 2023). Do roku 2025 je naplánované spracovať do tejto podoby všetky štúdie tejto série.

d) Popis národného vzdelávacieho systému

Slovenská kancelária Eurydice priebežne zabezpečuje formálnu a obsahovú aktualizáciu [popisu slovenského vzdelávacieho systému](#) (v anglickej a slovenskej jazykovej verzii) zverejneného na webovom sídle Európskej komisie. V roku 2023 prebehla:

- aktualizácia kapitoly [14 Prebiehajúce reformy a politický vývoj](#) (v termínoch 31. 3. 2023 a 15. 9. 2023);
- obsahová aktualizácia a formálna úprava vybraných kapitol podľa požiadaviek *Guide to content 2023*.

e) Preklad publikácií

V roku 2023 boli do slovenského jazyka preložené tieto publikácie:

- [Podpora žiakov z Ukrajiny so štatútom utečenca v školách v Európe](#)
- [Zvyšovanie úspešnosti a motivácie vo vyučovaní matematiky a prírodných vied v školách](#)
- [Profesia učiteľa v Európe. Kariéra, rozvoj a pohoda.](#)
- [Vzdelávanie dospelých a odborná príprava v Európe. Budovanie inkluzívnych ciest k zvyšovaniu úrovne zručností a kvalifikácií](#)
- [Štruktúra európskych Vzdelávacích systémov 2022/2023: Schematické diagramy](#)

f) Účasť na pracovných stretnutiach

Pracovníci kancelárie Eurydice sa v roku 2023 zúčastnili na uvedených pracovných stretnutiach a podujatiach:

- 20. 3. 2023: účasť na online pracovnom stretnutí za účelom prípravy správy Education for sustainability in Europe;
- 9. 5. 2023: účasť na Dni Európy;
- 16. 5. 2023: účasť na Profesia Days;
- 5. – 6. 10. 2023: účasť na pracovnom stretnutí siete Eurydice v Bruseli;
- 30. 11. 2023: Organizácia odborného podujatia Inklúzia a diverzita vo vzdelávaní v Bratislave.

g) Príspevky do „Question and Answer Forum“

Pracovníkmi Eurydice boli vypracované odpovede na nasledujúce témy:

- Aviation pilot programs (vypracované november 2023);
- Coffee availability (vypracované január 2023);
- EU Related Content Questionnaire (vypracované február 2023);
- Examination after the Common Core Curriculum (vypracované júl 2023);
- Evaluation and assessment of pupils at ISCED level (vypracované apríl 2023);
- Requirements for the number of sanitary facilities (vypracované január 2023);
- Secondary Level Education Student Assessment (vypracované máj 2023);

- Vocational/professional programme in lower secondary education (vypracované november 2023);
- Study fields classification – Interdisciplinary fields (vypracované október 2023);
- Teachers with disabilities (vypracované august 2023).

Na žiadosť Európskej komisie bola vypracovaná odpoveď na otázku CEPAGE digitalisation of staff management system (14. 7. 2023).

h) Príspevky do sekcie Novinky a aktuality

V roku 2023 boli vypracované nasledujúce príspevky zverejnené na web sídle EACEA-Eurydice v sekcii [News & Articles](#):

- School law amendment makes a leap towards inclusive education (publikované 6. 11. 2023);
- Introduction of a legal entitlement to pre-primary education (publikované 15. 9. 2023);
- Reform of the national curriculum for primary and lower secondary education (publikované 7. 9. 2023);
- Reform of the counselling system (publikované 8. 5. 2023).

Všetky publikácie sú dostupné v elektronickej podobe na webovom sídle [EURYDICE](#) a webovom sídle [SAAIC](#).

8.2. Siet' centier Euroguidance

Centrum Euroguidance v SR, ktorého hostiteľskou organizáciou je SAAIC, existuje ako súčasť európskej siete Euroguidance. Cieľovou skupinou centra sú predovšetkým poradcovia zo sektoru vzdelávania i práce a tvorcovia politík, sekundárne i žiaci, študenti a ich rodičia. Centrum Euroguidance naplnilo ostatný rok z kontraktu 2021 – 2023. Plán práce a rozsah aktivít sú rámcovo vymedzené vo výzve Euroguidance a špecifikované v schválenom pracovnom pláne. Hlavnou misiou siete Euroguidance je rozvíjať európsku dimenziu kariérového poradenstva prostredníctvom aktivít, ktorých cieľom je:

- šíriť povedomie o nástrojoch EÚ v oblasti zručností a kvalifikácií na národnej úrovni;
- školiť kariérových poradcov v používaní platformy Europass;
- šíriť povedomie o európskych príležitostiach na vzdelávanie, odbornú prípravu a prácu;
- podporovať spoluprácu, koordináciu a vzájomné učenie sa na európskej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, a to predovšetkým v oblastiach profesionalizácie, digitalizácie a inovácií v kariérovom poradenstve;
- podporovať rozvoj kompetencií kariérových poradcov;
- vyvíjať informačné a podporné nástroje pre kariérových poradcov;
- prepájať národnú databázu vzdelávacích príležitostí s portálom Europass;
- ďalšie relevantné aktivity v oblasti podpory implementácie európskych politík na národnej úrovni.

Centrum Euroguidance bolo v roku 2023 aktívnym členom celoeurópskej siete Euroguidance. Zástupcovia centra sa zúčastnili dvoch stretnutí národných centier Euroguidance (29. – 30. 5. 2023 Švédsko; 10. – 11. 10. 2023 Španielsko), na ktorých sa diskutovalo o prograse implementácii aktivít siete a plánoch na projektové obdobie 2024 – 2026. Zástupcovia siete sa takisto zúčastnili všetkých online stretnutí organizovaných EACEA ohľadom manažmentu projektov a podávania správ. Na jeseň 2023 pripravil projektový tím Euroguidance návrh pracovného plánu na roky 2024 – 2026, ktorý bol 6. 11. 2023 poslaný EK na posúdenie. Koordinátor centra Euroguidance sa ako menovaný národný expert v oblasti

celoživotného poradenstva zúčastnil výročného online stretnutia siete CareersNet (1. 6. 2023 Švédsko), ktorú spravuje Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop). V deň konania výročného stretnutia siete bola navyše zverejnená detailná správa o systéme celoživotného poradenstva na Slovensku. Správa, ktorej príprave predchádzali konzultácie s viac ako 15 slovenskými odborníkmi na celoživotné poradenstvo z verejnej i súkromnej sféry, je dostupná na [stránke Cedefop](#).

Centrum Euroguidance pokračovalo v roku 2023 v organizácii etablovaných národných i medzinárodných iniciatív. Jednou z týchto iniciatív je Národná cena kariérového poradenstva, ktorú centrum zorganizovalo už po pätnástykrát. Do súťaže bolo v roku 2023 prihlásených 31 aktivít a služieb kariérového poradenstva. Národnú cenu kariérového poradenstva získali: Rozvojová agentúra Banskobystrického kraja; Gymnázium V. B. Nedožerského v Prievidzi; Centrum poradenstva a prevencie Banská Štiavnica a Miriam Lidajová z Obchodnej akadémie v Považskej Bystrici. Osobitné ocenenie Združenia pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry získal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom. Výsledky súťaže boli vyhlásené na slávnostnej konferencii, ktorá sa uskutočnila 5. 10. 2023 v Bratislave za účasti vyše 100 odborníkov a praktikov v oblasti kariérového poradenstva vrátane autorov prihlásených príspevkov, členov hodnotiacej komisie a partnerov súťaže (MŠVVaM SR, Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry, ZEK. Konferencia mala európsky rozmer, keďže sa jej zúčastnili aj zástupcovia Euroguidance centier z Poľska, Srbska, Maďarska a Česka spoločne s víťazmi svojich národných súťaží.

Jednou z kľúčových priorít siete Euroguidance je rozvíjanie kompetencií kariérových poradcov. Za týmto účelom realizuje centrum každoročne viacero vzdelávacích aktivít pre kariérových poradcov a poradkyne. 16. a 17. 6. 2023 zorganizovalo centrum Letnú školu kariérového poradenstva v Liptovskom Jáne, ktorej sa zúčastnilo 28 poradcov a poradkýň z rôznych sektorov a inštitúcií. Slovenské lektorky zrealizovali na podujatí workshopy na témy využitia poradenských kariet v kariérovom poradenstve, storytellingu v kariérovom poradenstve a možností, ako pracovať so žiakmi s ohľadom na ich záujmy, danosti a vedomosti. Toto podujatie malo aj zimnú verziu, ktorá sa uskutočnila 9. 12. 2023 v Bratislave. Zimnej školy kariérového poradenstva sa zúčastnilo 23 odborníkov a odborníčok v oblasti kariérového poradenstva a jej témou bol well-being ako jedna z priorít v kariérovom poradenstve.

V roku 2023 prinieslo centrum Euroguidance do vzdelávania kariérových poradcov a poradkýň témy, ktoré aktuálne rezonujú v zahraničí. V dňoch 3. – 5. 4. 2023 uskutočnilo centrum v spolupráci s českými kolegami študijnú návštevu v Bratislave pre 7 poradcov a poradkýň z ČR. Študijná návšteva im poskytla informácie o poradenskom systéme na Slovensku a vyvrcholila workshopom na tému žiackych portfólií ako efektívneho nástroja v rámci kariérovej výchovy. Workshop viedli lektorky pre 30 účastníkov. V septembri 2023 sa navyše centrum Euroguidance zapojilo do iniciatívy Festival zručností 2023, ktorú vyhlásil ŠIOV. Centrum zorganizovalo v rámci iniciatívy [webinár na tému zeleného poradenstva](#) pre vyše 70 poradcov a poradkýň.

Okrem národných vzdelávacích podujatí sa centrum podieľalo aj na organizácii vzdelávacích podujatí s medzinárodným presahom. V dňoch 22. – 25. 5. 2023 sa v Nemecku konal Cross-Border seminár, na ktorého organizácii spolupracovali centrá Euroguidance z 11 krajín strednej a južnej Európy vrátane slovenského centra. Cieľom tohto výročného seminára bolo podporiť výmenu skúseností, šírenie inovácií a sieťovanie aktérov v kariérovom poradenstve. Témou v roku 2023 bolo objasnenie úlohy kariérového poradenstva v meniacom sa svete. Slovenské

centrum Euroguidance vyslalo na seminár 6 účastníkov zo Slovenska. Kľúčovými výstupmi seminára je [zborník príkladov dobrej praxe](#) (popisy realizovaných workshopov).

Rok 2023 zakončilo centrum Euroguidance iniciatívou Týždeň kariéry, na ktorej spolupracovalo so Združením pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry. Týždeň kariéry 2023 sa uskutočnil 4. – 8. 12. 2023 a priniesol poskytovateľom kariérového poradenstva príležitosť zrealizovať poradenské aktivity pre širokú verejnosť pod hlavičkou spoločnej iniciatívy, a tým zviditeľniť existujúce služby a ponuku kariérového poradenstva v SR. Pri navrhovaní aktivít pomohla poradcom [praktická príručka](#) obsahujúca inšpirácie a príklady dobrej poradenskej praxe v 5 tematických oblastiach: 1) Zodpovedný zamestnávateľ; 2) Moderná škola; 3) Úrad pre ľudí; 4) Inkluzívny tretí sektor; 5) Online poradenstvo. Do iniciatívy bolo prihlásených 22 poradenských aktivít naprieč celým Slovenskom. Zoznam všetkých podujatí je zverejnený na stránke iniciatívy: www.tyzdenkariery.sk.

V roku 2023 slovenské centrum Euroguidance publikovalo:

- newsletter centra Euroguidance s aktualitami z oblasti kariérového poradenstva u nás a v zahraničí (v roku 2023 vyšli štyri čísla);
- kompendium súťažných príspevkov zo slovenskej Národnej ceny kariérového poradenstva 2023 (dostupné v elektronickej verzii);
- kompendium ocenených príspevkov z národných cien kariérového poradenstva v ČR, Lotyšsku, Srbsku, Maďarsku a Slovensku (dostupné v elektronickej podobe);
- preklad publikácie Medzinárodnej organizácie práce s názvom *Ako pracovať v zelenej ekonomike: Príručka pre mladých ľudí, uchádzačov o zamestnanie a tých, ktorí im pomáhajú*.

Vydávanie elektronického časopisu Kariérové poradenstvo v teórii a praxi prešlo pod české centrum Euroguidance (pôsobiace pod Národním pedagogickým inštitutom), vydávané je s podporou slovenského centra Euroguidance. V roku 2023 vyšli dve čísla v úzkej spolupráci oboch centier (marec 2023 – číslo 22 a december 2023 – číslo 23).

8.3. Sieť národných koordinačných miest pre implementáciu Európskeho kvalifikačného rámca a sieť Europass

Úlohou národného koordinačného miesta (ďalej len „NKM“) je usmerňovať a koordinovať procesy prepojenia národných kvalifikačných systémov s EKR. NKM je súčasťou siete, ktorú zriaďujú členské štáty v koordinácii s EK na zabezpečenie poradenstva a informácií, ako aj podpory spolupráce medzi členskými štátmi a ďalšími štátmi v oblasti rozvoja EKR a NKR. NKM koordinujú implementáciu EKR na národnej úrovni a poskytujú informácie o vzťahoch národných rámcov k EKR. Cieľovými skupinami NKM sú najmä sociálni partneri, štátna správa a samospráva, rezortné organizácie, poskytovatelia formálneho aj neformálneho vzdelávania, študenti a pedagogickí zamestnanci, organizácie tretieho sektora.

Za NKM v SR bol určený ŠIOV, ktorý plní úlohy vyplývajúce z legislatívy vo vzťahu k EKR, NKR, kvalifikáciám a validácii neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Úlohou NKM pre EKR je zabezpečovať prenos informácií medzi EK a slovenskými inštitúciami, koordinovať úlohy a aktivity s tým spojené, spolupracovať s partnerskými organizáciami v členských štátoch EÚ a na národnej úrovni a zabezpečovať odborné a informačné aktivity.

Národné centrum Europass (ďalej len „NCE“) je súčasťou siete národných centier Europass, ktoré zriaďujú členské štáty EÚ. V SR je umiestnené na ŠIOV. Aktivity NCE sa orientujú najmä

na informovanosť o potrebách rozvoja zručností, podporu rozvoja nového portálu Europass – preklady častí portálu, informačné aktivity, ďalší rozvoj elektronicky vydávaných dokladov o vzdelaní. Popri podpore európskeho portálu Europass poskytujú NKM a Europass informácie aj pre slovenských užívateľov týchto nástrojov prostredníctvom www.europass.sk.

Zástupca ŠIOV je členom Poradnej skupiny EK pre EKR a Poradnej skupiny pre Europass, na práci ktorých aktívne participuje. V septembri 2023 NCE zorganizoval Festival zručností 2023 – týždňové národné podujatie k Európskemu roku zručností 2023, ktoré obsahovalo rôzne vzdelávacie podujatia realizované s partnerskými inštitúciami a organizáciami, napr. SAAIC, Rozhlasom a televíziou Slovenska, NIVAM a ďalšími. 10 odborných workshopov bolo zameraných na nasledovné oblasti: ekologická a digitálna transformácia, oblasť kvality vzdelávania v OVP, výzvy a príležitosti súčasného vývoja v spoločnosti v oblasti technológií, kariérny seba-rozvoj a európske nástroje kariéry a vzdelávania. Záverečná konferencia predstavila rôzne iniciatívy a aktivity podporujúce rozvoj zručností v celoživotnej perspektíve v rôznych sektoroch.

V rámci svojej informačnej činnosti NC Europass zorganizovalo rôzne podujatia, napr.:

- webinár pre výchovných a kariérových poradcov s cieľom predstaviť online nástroje Europassu, ktorého sa zúčastnilo viac ako 100 účastníkov;
- workshopy EUROPASS určené pre základné, stredné a vysoké školy, ktorých sa celkovo zúčastnilo vyše 500 žiakov a študentov;
- Európa na dosah, ktoré organizuje EURES Slovakia spolu s Europe Direct Trenčín, NIVAM, IOM Slovakia a Mládežníckym parlamentom Púchov;
- Deň Európy 2023 pod záštitou ZEK;
- Workshop Europass ako nástroj kariéry v spolupráci s organizáciou MAREENA organizovaný pre veľký záujem v dvoch sériách - online a prezenčne v Bratislave.

Národné kontaktné miesto pre EKR v rámci ŠIOV sa v roku 2023 zameralo na témy mikroosvedčení, open badges a individuálnych vzdelávacích účtov. V lete 2023 organizovalo odborný seminár na tému Kvalifikačný rámec – Kvalifikácie – Mikroosvedčenia.

Pracovná skupina pripravila štúdiu Nové prvky kvalifikačných systémov na rozvoj zručností, ktorá analyzuje možnosti mikroosvedčení, individuálnych vzdelávacích účtov a open badges v kontexte ich aplikácie v rôznych krajinách EÚ i mimo nej a taktiež obsahuje odporúčania pre ich využitie v SR. Aktivity NKM pre EKR vyvrcholili v decembri 2023 medzinárodným seminárom zameranom na využívanie mikroosvedčení v rôznych častiach vzdelávacieho systému. Súčasťou seminára boli medzinárodní aj domáci experti, ktorí predstavili svoje skúsenosti v tejto oblasti, výsledky výskumu alebo opatrenia, ktoré je potrebné zaviesť v národnej legislatíve.

8.4. Sieť eTwinning

Sieť/komunita škôl eTwinning je súčasťou programu Erasmus+ a spája všetky typy škôl a tiež pedagogické fakulty univerzít prostredníctvom novej európskej školskej vzdelávacej platformy ESEP/eTwinning (European School Education Platform). Benefits zo zapojenia môžu využívať pedagogickí a odborní zamestnanci škôl. V roku 2023 bolo do eTwinningu zapojených 46 krajín z Európy i mimo nej. V októbri 2022 bola spustená platforma ESEP, ktorá zlúčila platformy eTwinning a School Education Gateway. [Platforma European School Education Platform \(ESEP\)](#) je určená všetkým zainteresovaným stranám v sektore školského vzdelávania: zamestnancom škôl, výskumníkom, tvorcom politik a iným odborníkom

na všetkých úrovniach od predprimárneho až po primárne a sekundárne vzdelávanie. [Platforma ESEP/eTwinning](#) plne nahradila pôvodnú platformu eTwinning. Je zameraná na hľadanie partnerov a tvorbu medzinárodných projektov. Poskytuje priestor pre vzájomnú komunikáciu, spoluprácu a vzdelávanie učiteľov, na realizáciu školských eTwinning projektov a zdieľanie zdrojov a inšpirácií. Podporuje spoluprácu škôl prostredníctvom využívania informačno-komunikačných technológií a profesijný rozvoj pedagógov. Prostredníctvom podpory platformy ESEP/eTwinning podporuje EK dve hlavné priority v školskom vzdelávaní:

1. vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025,
2. napĺňanie Akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027.

Národnou podpornou organizáciou (NSO) pre eTwinning je pracovisko Žilinskej univerzity v Žiline s názvom eTwinning Slovensko. Zabezpečuje podporu a propagáciu eTwinningu na Slovensku, kontrolu registrácií učiteľov a škôl, pomoc učiteľom pri zakladaní projektov, oceňovanie úspešných škôl, koordinovanie siete [ambasádorov eTwinning](#) a organizáciu domácich aj medzinárodných vzdelávacích podujatí a webinárov a spravuje [národnú webovú stránku eTwinning](#). Registráciou do ESEP/eTwinning získajú užívatelia:

- svoj profil na platforme ESEP/eTwinning a prístup do vyhľadávacích partnerských fór na nájdenie projektového partnera pre projekty eTwinning aj Erasmus+,
- prístup k ponukám profesijného rozvoja učiteľov prezenčnou aj online formou a možnú bezplatnú účasť na medzinárodných či domácich vzdelávacích podujatiach a konferenciách,
- možnosť spájania sa a „sieťovania“ v tematicky zameraných skupinách,
- možnosť [ocenenia na národnej aj európskej úrovni](#) vo forme národných a európskych certifikátov kvality za prácu na projekte, možnosti účasti v národnej aj európskej súťaži eTwinning a prestížneho ocenenia pre školy: [Škola eTwinning](#),
- zapojením sa do eTwinning projektu získajú učitelia prístup do bezpečného prostredia TwinSpace – virtuálnej triedy, kde spolu so žiakmi a ďalšími projektovými partnermi realizujú medzinárodnú a medziškolskú spoluprácu.

Aktivity a podujatia organizované NSO Slovensko v roku 2023 boli zamerané najmä na rozvoj digitálnych zručností a zvýšenie zapojenia sa slovenských učiteľov do eTwinningu. Dôraz bol kladený aj na zvýšenie kvality medzinárodných eTwinning projektov. eTwinning ponúka učiteľom bezplatné vzdelávacie aktivity zameraných na ich profesijný rozvoj: inovačné vzdelávanie *Projektové vyučovanie a online spolupráca škôl v eTwinningu* (rozsah 50 hodín), aktualizácie vzdelávanie, školenia, webináre, eLearningové kurzy a medzinárodné semináre doma i v zahraničí.

Európskou témou roka 2023 boli „Inovácie a vzdelávanie“ s podtitulom „Buďme kreatívni s eTwinningom“. Téma roka sa zameriavala na päť hlavných konceptov:

- Sociálne inovácie v školách: vytvorenie priestoru pre návrhy a nápady žiakov a väčšie začlenenie ich priorít a potrieb.
- Duševná a emocionálna pohoda v školách: zvýšenie dôrazu na spojenie s komunitou, pohoda (well-being) žiakov a učiteľov a zdôraznenie kreatívneho prístupu zameraného na žiaka (ideálne takého, ktorý je v súlade s európskym rámcom LifeComp).
- Inovácie vo vzdelávaní: pomoc žiakom rozvíjať si vlastné názory, hovoriť na verejnosti a pracovať na predstave vlastnej budúcnosti. Školy by mali pomáhať žiakom rozvíjať kritické myslenie a vyjadrovať svoje tvorivé názory.
- Spojenie s miestnymi organizáciami: realizácia aktivít s miestnymi organizáciami môže žiakom ponúknuť skvelé vzdelávacie príležitosti a skúsenosti.

- Zaoberanie sa inováciami a ich základnými témami: napríklad umelá inteligencia a virtuálna realita, zaoberanie sa etickými usmerneniami pre umelú inteligenciu a pod.

Kampane, webináre a špeciálna kategória v Národnej súťaži 2023 túto tému reflektovali. Ďalšími prioritami pre rok 2023 boli aj naďalej:

- začleňovanie eTwinningu do národných vzdelávacích politík: eTwinning bol zaradený do Sprievodcu školským rokom 2022/2023 a 2023/2024;
- posilnenie zapojenia MŠ, SOŠ a škôl z vidieckych oblastí a málotriednych škôl;
- Titul Škola eTwinning, ktorý je vnímaný ako prechod školy na vyššiu úroveň a očakáva sa od nej plnenie Poslania Školy eTwinning. V roku 2023 získalo ocenenie Škola eTwinning 2023-2024 na Slovensku [31 slovenských škôl](#). Oceneným školám zaslal ďakovný list aj minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR a aj zástupca EK;
- zapojenie pedagogických fakúlt univerzít do eTwinningu [ITE – eTwinning pre budúcich učiteľov](#). Zapojenie vysokých škôl prostredníctvom študentov pedagogických fakúlt sa stalo dôležitou súčasťou eTwinningu v posledných rokoch. Vysokoškolskí pedagógovia a ich študenti môžu tiež využívať všetky benefity, ktoré eTwinning ponúka.

V roku 2023 sa na Slovensku konali tieto medzinárodné eTwinning podujatia:

- Medzinárodný eTwinning seminár s názvom *Innovation in Secondary Education* určený pre učiteľov stredných škôl, 18. – 20. 5. 2023, Bratislava
- Česko-poľsko-slovenský trilaterálny eTwinning seminár s názvom *Inovatívne vzdelávanie na základných školách*, určený pre učiteľov ZŠ, 5. – 7. 10. 2023, Trenčín
- Národná konferencia pre riaditeľov škôl a ostatných pedagogických zamestnancov MŠ, ZŠ a SŠ spojená s odovzdávaním cien víťazom Národnej súťaže eTwinning 2023 ako aj s ocenením Škola eTwinning 2023 – 2024 s názvom: *Inovácie a vzdelávanie*, 29. 11. 2023, Žilina
- Celoeurópska výročná konferencia sa uskutočnila online, rovnako ako aj viaceré odborné workshopy a tematické konferencie, a to vždy s účasťou slovenských pedagógov, či už ako účastníkov, alebo lektorov workshopov.

eTwinning Slovensko v roku 2023 zrealizoval 78 webinárov na rôzne témy s cieľom čo najviac pomôcť učiteľom zapojeným do realizácie eTwinning projektov. Poskytnutím prístupu všetkým slovenským učiteľom sú však vzdelávaní aj učitelia bez registrácie v eTwinningu. Účasť 8 739 učiteľov ukazuje záujem, zmysel a potrebu tohto typu vzdelávania.

Slovenský eTwinning v číslach za rok 2023:

- počet registrovaných učiteľov v roku 2023: 898 učiteľov
- celkový počet zaregistrovaných učiteľov na Slovensku v rokoch 2005 až 2023: 14 474 učiteľov
- počet nových škôl registrovaných v roku 2023: 111 škôl
- celkový počet slovenských škôl registrovaných v eTwinning v rokoch 2005 až 2023: 3 764 škôl
- počet nových projektov v roku 2023: 472 projektov
- celkový počet projektov s účasťou slovenského učiteľa za roky 2005 až 2023: 13 494 projektov
- počet učiteľov, ktorí sa zúčastnili medzinárodných podujatí cez eTwinning Slovensko: 78 prezenčne, 40 online

- počet učiteľov na inovačnom/aktualizačnom vzdelávaní: 24 kurzov inovačného vzdelávania s počtom 325 prihlásených záujemcov a 57 aktualizačných vzdelávaní v rôznych častiach Slovenska.

Výsledky Národnej súťaže eTwinning 2023 sú dostupné [TU](#). 15 slovenských učiteľov a ich žiakov bolo ocenených v štyroch vekových kategóriách a boli udelené aj 3 špeciálne ceny: za projekt realizovaný na tému roka 2023, v odborných predmetoch na SOŠ a za projekt Erasmus+ realizovaný cez platformu eTwinning.

8.5. Sieť EPALE

Cieľom elektronickej platformy EPALE zameranej na vzdelávanie dospelých v Európe je byť hlavným referenčným bodom pre odborníkov v oblasti vzdelávania dospelých v Európe v jednom on-line priestore. EPALE otvára priestor pre vzájomnú komunikáciu všetkých cieľových skupín v rámci celej EÚ. Interaktivita platformy slúži na zverejňovanie výstupov úspešných projektových aktivít (predovšetkým projektov Erasmus+), napĺňanie knižnice zdrojov za účelom ďalšieho využívania v oblasti vzdelávania dospelých, uverejňovanie správ a novínok v tejto oblasti, vyhľadávanie a oslovenie potenciálnych projektových partnerov, ako aj partnerov na realizáciu podujatí.

Činnosť siete EPALE v jednotlivých krajinách zabezpečuje Národná podporná služba EPALE (ďalej len „NSS EPALE“), ktorá je v SR umiestnená na ŠIOV. Hlavnou úlohou NSS EPALE je tvoriť a koordinovať prípravu obsahu na portál EPALE, rozširovať komunitu užívateľov a zabezpečovať informovanosť o portáli a vzdelávaní dospelých v EÚ, organizovať informačné a vzdelávacie aktivity, semináre a konferencie a spolupracovať s EK.

Po celý rok 2023 sa EPALE Slovensko udržalo medzi top 10 národnými službami EPALE v plnení sledovaných indikátorov a tvorbe obsahu. Okrem toho zorganizovalo tieto podujatia:

- V roku 2023 EPALE Slovensko spolupracovalo s SAAIC, v rámci inštruktážnych seminárov v Košiciach, Žiline a Bratislave pre žiadateľov projektov informovalo o nástrojoch platformy EPALE pri plánovaní, realizácii a diseminácii projektov Erasmus+ vrátane možnosti vyhľadávania partnerov projektov z celej Európy.
- Pre zástupcov z partnerských NSS EPALE (ČR, Bosna a Hercegovina, Nemecko, Maďarsko, Malta, Lotyšsko, Holandsko, Severné Macedónsko) v apríli 2023 EPALE pripravilo medzinárodnú študijnú návštevu na Slovensku. Zúčastnení si vymenili pracovné skúsenosti, boli im predstavené aktivity prvého slovenského učiaceho sa mesta Trnavy, ktoré bolo zapísané v Globálnej sieti učiacich sa miest UNESCO.
- V decembri 2023 sa konala konferencia „Úloha neformálneho vzdelávania v rozvoji zručností dospelých“.
- V roku 2023 bolo pripravených a zverejnených osem epizód druhej série podcastov EPALE Slovensko, o témach ako: rozvoj zručností, občianske vzdelávanie, vzdelávanie vo firmách, kariérové poradenstvo, učiace sa komunity a iné. Podcasty sú prístupné na platforme EPALE, na Youtube EPALE Slovensko a na podcastových platformách.

8.6. Sieť národných koordinátorov pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých

Cieľom je podpora politik v oblasti vzdelávania dospelých, zmapovanie rozvoja zručností pre život v SR, rozvoj ľudských zdrojov v oblasti podpory základných zručností a kampaň na podporu účasti vo vzdelávaní dospelých. Úlohou národných koordinátorov je zabezpečiť kontakty s príslušnými ministerstvami a zainteresovanými stranami, podnikmi, sociálnymi

partnermi, mimovládnyimi organizáciami a organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom zlepšiť súlad medzi politikami v oblasti vzdelávania dospelých a širšími sociálno-ekonomickými politikami. Národní koordinátori koordinujú mechanizmy na podporu koherentnosti medzi rôznymi politikami vzdelávania dospelých, vytvárajú a implementujú opatrenia na zvýšenie úrovne základných zručností, pripravujú a koordinujú vznik a implementáciu politických reforiem v oblasti vzdelávania dospelých, iniciujú vznik siete aktérov vzdelávania dospelých a pravidelné stretnutia jej členov, zvyšujú povedomie o vzdelávaní dospelých. Cieľové skupiny siete predstavujú príslušné ministerstvá, sociálni partneri, podniky, poskytovatelia vzdelávania dospelých, odborníci v oblasti vzdelávania dospelých, poskytovatelia poradenských služieb pre dospelých, tvorcovia politík na národnej a regionálnej úrovni, samosprávy, zamestnávateľské zväzy, mimovládne organizácie a organizácie občianskej spoločnosti.

Národným koordinátorom pre Európsky program pre vzdelávanie dospelých je ŠIOV. Zástupca ŠIOV je členom Pracovnej skupiny pre strategický rámec európskeho vzdelávacieho priestoru pre vzdelávanie dospelých.

V roku 2023 sa konali tieto aktivity:

- Vo februári 2023 bola obnovená činnosť Národnej siete pre základné zručnosti a na podporu implementácie iniciatívy Cesty zvyšovania zručností.
- Informačná kampaň s názvom Nikdy nie je neskoro! s cieľom propagovať vzdelávanie dospelých a celoživotné vzdelávanie na Slovensku – prostredníctvom rozhlasu, online médií a videospotov zaujímavé osobnosti rozprávali svoj príbeh a ukázali, prečo je celoživotné vzdelávanie dôležité v živote každého človeka.
- Medzinárodná konferencia Podpora rozvoja zručností pre život v meniacom sa svete ako jeden z príspevkov ŠIOV-u k Európskemu roku zručností. Na konferenciu nadviazalo stretnutie so zahraničnými národnými koordinátormi pre vzdelávanie dospelých v rámci tematického klastra Skills for Life.
- Na tému zručnosti pre život bola vypracovaná mapovacia správa, ktorá analyzuje stav v tejto oblasti na Slovensku.

8.7. Informačná sieť Eurodesk

Informačná sieť Eurodesk Slovensko zabezpečuje informačný servis na národnej a regionálnej úrovni pre organizácie, ktoré pracujú s mládežou v oblasti neformálneho vzdelávania. Eurodesk Slovensko je súčasťou NIVAM. Úlohou siete Eurodesk je najmä šírenie informácií a popularizácia možností pre mladých ľudí vycestovať do zahraničia za prácou, štúdiom, stážami, dobrovoľníctvom či iným typom medzinárodnej mobility. Aj počas roka 2023 Eurodesk spolupracoval s regionálnymi koordinátormi NIVAM. V zmysle pracovného programu na rok 2023 plnil Eurodesk nasledovné úlohy:

- Počas roka 2023 Eurodesk spolupracoval s NA na rôznych aktivitách, ktoré zahŕňali aktívne zverejňovanie tlačových správ a informácií, a to na stránkach nivam.sk, eurodesk.sk, zborsolidarity.eu a sociálnych médiách. Eurodesk šíril výsledky príkladov dobrej praxe prostredníctvom rôznych sociálnych médií. NA v spolupráci s Eurodeskom pripravila inštruktážne webináre zamerané na podporu organizácií a spolupracovala s Eurodeskom na tvorbe videopozvánok na webináre, ktoré predstavili programy Erasmus+ a Európsky zbor solidarity.
- Počas mesiaca október 2023 sa sieť Eurodesk spolu so svojimi multiplikátormi aktívne zapojila do kampane Eurodesk „Time to Move“. Táto kampaň slúži na propagáciu

Eurodesku a zvýšenie povedomia o dostupnosti informačných miest Eurodesku pre mladých jednotlivcov v celej Európe. Hlavným cieľom týchto aktivít je poskytnúť podporu účasti mladých ľudí v európskych programoch ako Erasmus+ a Európsky zbor solidarity, konkrétne so zameraním na možnosti mobility. Okrem toho sa kampaň venovala aj dôležitým témam duševného zdravia a pohody. V rámci kampane bola zdôraznená aj iniciatíva ErasmusDays, ktorej cieľom je propagovať rôzne možnosti, ktoré ponúka program Erasmus+ v celej Európe.

- Koordinátor Eurodesk aj v roku 2023 pokračoval v nastavenej spolupráci so ZEK. Eurodesk Slovensko sa aktívne podieľal na Dňoch Európy v spolupráci so ZEK a Kanceláriou Európskeho parlamentu v SR: 5. 5. 2023 Deň Európy v Košiciach a 9. 5. 2023 Deň Európy v Bratislave. Počas podujatí bol pripravený program spojený s propagáciou programu Erasmus+. V dňoch 5. – 8. 7. 2023 sa Eurodesk Slovensko spolu s oboma NA a v spolupráci so ZEK na Slovensku zúčastnil festivalu Pohoda, kde boli pre účastníkov pripravené rôzne aktivity na propagáciu programov EÚ. Dňa 23. 9. 2023 bol Eurodesk Slovensko v Bratislave súčasťou Európskeho týždňa športu a aktivít #Be active.

NIVAM v spolupráci s SAAIC pripravilo a realizovalo podcasty Erasmus+ Inšpirácie. Počas roka 2023 boli spracované témy: Digitalizácia, Zelený Erasmus – Ekológia, Európsky rok zručností, Inklúzia, Neformálne vzdelávanie, kritické myslenie vo vzdelávaní, Erasmus+ v športe, Príklad dobrej praxe v oblasti ekológie, Celoživotné vzdelávanie, Ľudové remeslá a Erasmus+ a Influenceri a Erasmus+. Podcasty sú zverejňované na webe erasmusplus.sk a na spoločných sociálnych médiách.

Zabezpečenie propagovania informácií pre mládež a pracovníkov s mládežou:

- *Profesia days* (16. – 17. 5. 2023): Hlavným cieľom bolo propagovať a informovať o príležitostiach programu Erasmus+, programu Európsky zbor solidarity a iniciatívy DiscoverEU.
- *Partnership SolidExpo* (27. 6. 2023): Podujatie bolo zamerané na propagáciu/prezentáciu projektov v oblasti solidarity, mládežníckych výmen a v oblasti KA2 realizovaných v rámci programov: Erasmus+ a Európsky zbor solidarity.
- *Dni Erasmus+* (9. - 14. 10. 2023): Iniciatíva Erasmus days, ktorej cieľom bolo zvýšiť povedomie o potenciáli programu Erasmus+ v celej Európe, bola propagovaná ako súčasť októbrovej kampane.
- *Festival Pohoda* (5. – 8. 7. 2023): V spolupráci so ZEK na Slovensku sa zástupcovia oboch NA zúčastnili hudobného festivalu na Slovensku. Počas troch dní boli pre návštevníkov pripravené rôzne podujatia a informačné aktivity o programe Erasmus+, Európskom zbore solidarity a Eurodesku. Uskutočnili sa rozhovory s mladými ľuďmi ako potenciálnymi účastníkmi mobility Erasmus.
- *študentský veľtrh kariérnych príležitostí Gaudeamus* (10. – 12. 10. 2023): Na študentskom veľtrhu pre mladých absolventov bolo prvoradým cieľom poskytnúť informácie a poukázať na rôzne perspektívy, ktoré ponúkajú programy Erasmus+, Európsky zbor solidarity a iniciatíva DiscoverEU. Okrem veľtrhu boli k dispozícii prednášky a konzultácie, ktoré žiakom/študentom ďalej pomohli pri skúmaní ich kariérnych možností.
- *DiscoverEU*: V roku 2023 bola sieť Eurodesk kontaktným bodom v rámci iniciatívy DiscoverEU. Eurodesk Slovensko iniciatívu intenzívne propagoval prostredníctvom tlačových správ a výziev na sociálnych sieťach. Zároveň odpovedal na otázky o tejto iniciatíve z Európskeho portálu pre mládež. Eurodesk Slovensko a NA aktívne

propagovali jednotlivé prihlasovacie kolá DiscoverEU. SR v každom prihlasovacom kole napĺňa kvóty stanovené EK.

V roku 2023 boli vytvorené rôzne druhy propagačných materiálov využitých na informovanie o možnostiach, ktoré programy Erasmus+ a Európsky zbor solidarity ponúkajú mladým ľuďom.

9. Záver

V roku 2023 obe NA pracovali podľa platnej príručky pre NA, ktorá stanovuje požadované činnosti, spôsob ich realizácie, ich početnosť a formy aktivít s konečnými užívateľmi (tzv. minimálne požiadavky). Obe NA zároveň postupovali v súlade so svojím pracovným plánom na rok 2023 schváleným zo strany MŠVVaM SR, ako aj EK. NA napriek negatívnym dôsledkom pandémie Covid-19, následkom vojny na Ukrajine a prekážkam, ktoré vyplývajú z rozpracovanosti európskych informačných nástrojov, realizovali pridelené úlohy v súlade s požiadavkami.

Sledovanie/monitoring dopadu programu na národnej úrovni zahŕňal kontrolné aktivity v rámci prípravy októbrovej správy MŠVVaM SR pre EK. Súčasťou tejto aktivity je aj osobitná správa o sledovaní dosahovania indikátorov stanovených v Nariadení o programe Erasmus+. Z hodnotiacich správ účastníkov, ale najmä z hľadiska štatistík podaných žiadostí v roku 2023, účasti na informačných a vzdelávacích aktivitách je zjavné, že o program Erasmus+ bol na Slovensku naďalej veľký záujem. Realizáciu výberového procesu, najmä z hľadiska štandardných postupov pri rozdeľovaní finančných prostriedkov, ale aj samotnú administráciu programu v zmysle opakovaných úprav harmonogramov, kontraktácie, trvania zmlúv primárnych kontrol a pod. výrazne ovplyvnili pretrvávajúce problémy s IT nástrojmi EK, a to najmä vysoké nároky na paralelnú administráciu projektov.

Kontrahovanie globálneho grantu na rok 2023 prebiehalo až do februára 2024. Dôsledky pandémie ovplyvnili aj čerpanie prostriedkov. Avšak k dátumu predkladania tejto informácie už predstavuje celková miera kontrahovania globálneho grantu v programe Erasmus+ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy 98,2 %, z toho v KA1 to predstavuje 97,9 % a v KA2 99,6 %. Globálny grant na rok 2023 bol v sektore mládeže nakontrahovaný na 78,3 %, z toho v KA1 na 74,6 % a v KA2 na 94,8 %.

Zoznam použitých skratiek

CEDEFOP	Európske centrum pre rozvoj odborného vzdelávania
ČR	Česká republika
EACEA	Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru
ECHE	charta Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie
EK	Európska komisia
EKR	Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie
ESEP	European School Education Platform
EÚ	Európska únia
KA	klúčová akcia
LTA	dlhodobé aktivity (Long-term activities), súčasť TCA
MŠ	materská škola
NA	Národná agentúra (programu) Erasmus+
NCE	Národné centrum Europass
NIVAM	Národný inštitút vzdelávania a mládeže
NKM	národné koordinačné miesto
NKR	národný kvalifikačný rámec
NSK	Národná sústava kvalifikácií
NSS EPALE	Národná podporná služba EPALE
OVP	odborné vzdelávanie a príprava
RVŠ	Rada vysokých škôl Slovenskej republiky
SAAIC	Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu
SOŠ	stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
SRK	Slovenská rektorská konferencia
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠRVŠ	Študentská rada vysokých škôl Slovenskej republiky
TCA	školiace a kooperačné aktivity
VÚDPaP	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
ZEK	Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ	základná škola